

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-út 26.
Fiókkiadóhivatal: Múzeum-körút 18.

Főszerkesztő: **VESZI JÓZSEF**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG**

Égész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 8 kor.,
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Tolvajok.

Budapest, június 14.

(K.) Meg kellene már egyszer csinálni a tolvaj-lexikont, hogy mi mindent lehet lopni. Pénzt, ezüstkanalat, ruhát, asszonyt, becsületet, gondolatot, verset. Budapesten egyszer elloptak egy utcát. Párisban egyszer arról is beszéltek, hogy ellopják az Eiffel-tornyot meg a notredamei templom tornyát. Londonban ellopják a rendőrök fejről a sapkát. A cigányok gyerekeket lopnak. Az alapító rómaiak úgy loptak maguknak feleségeket. De megtörtént már az is, hogy lelopták a bádogkristust az utszéli feszületről. S most jut eszembe: a Svábhegyről néhány esztendővel ez előtt ellopták a Széchenyi szobrát, Bulgáriában pedig ellopták az eleven fejedelmet is. Van a tolvajoknak fantáziájuk.

De amit az orosz hivatalnokok csinálnak, az megszerzi nekik a tolvajok világában a halhatatlanságot. Ezek egyszerűen ellopják a japánok elől az — ellenséget. Az özvegy cárné ismételtlen óriási összegeket küldött Keletáziába a Vöröskezeseknek: azok a pénzek sosem jutottak el rendeltetési helyükre. Egy gazdag orosz nagybirtokos külön kórházi vonatot bocsátott a hadvezetőség rendelkezésére: a szibériai vasutak hivatalnokai azt az egész vonatot ellopták. A Port-Arthurba szorított csapatok fölszerelték magukat minden szük-

séges holmival egész esztendőre: ott még a lőport is ellopták. Az orosz hadvezérek haditerveket csináltak: azokat is ellopták. Pétervárott horribilis pénzen konzerveket rendeltek a katonák számára: a pléhdobozokból kilopták a konzervet s tettek helyébe romlott húst, mérget vagy semmit. Ellopják a háborúból az ételt, a pénzt, a fegyvert, a haditervet, a katonát, a lőport, ellopják a civilizált világ mappájáról egész Oroszországot. S a tolvaj hivatalnokok aztán még bankettet is rendeznek a nemesszívű adakozók tiszteletére. Hát itt megáll az embernek az esze. Micsoda tolvaj-egyetemem kaptak diplomát ezek az orosz hivatalnokok?

Hogy az adminisztráció olyan esztendőre, melynek belseje enyves és mindig megragad benne valami, aminek a nép közé kellett volna eljutnia: ez, sajnos, általános tapasztalás. Az egész világon. Keresgélnek, próbálkoznak, kísérleteznek, hogy az adminisztrációkat megtisztítsák s a lehetőség határain belül itt-ott sikerül is, de az abszolút tiszta adminisztráció talán világvégeztéig utópia marad. Az orosz közigazgatásról meg éppen furcsa meséket mondanak az orosz irodalom szavahihető pennaforogatói. E tekintetben igazán el van készülve a világ a legrosszabbra. Az meg éppen nem meglepő, hogy háború idején loptak. A háborúk mindenha a szállítók és vállalkozók aranykorát jelentették. Sok nagy vagyonnak eredete

megy vissza valamely háborúra. De amit most Oroszországban már nem tudnak eltitkolni, az a hihetetlen mértékű sikkasztás, csalás és tolvajlás világtörténelmi rekordot képvisel még a tolvajvilágban is. Így még sohasem loptak. Így tolvajok még sohasem garázdálkodtak. Ezeknek az orosz névtelen hősöknek szobrot fognak emelni — Japánban. Hiszen ők lopták el a diadalmas japánok utjából a legnagyobb akadályokat.

De nem, mégsem érdemelnek szobrot Japántól. Mert ellopták ezek az orosz tolvajok a babért is a japán hősök homlokáról. Vagy diadal az, ahol az ellenség táborában vannak a legjobb szövetségeseink: a tolvaj orosz hivatalnokok? Más nagy háborúkban kilopják a családból a kis-korú fiukat, csak hogy mentül többen legyenek a fegyverforgatók. Más nemzeteknél odaadják a gazdagok vagyionukat, az asszonyok ékszereiket, a fiuk véréket, a lányok virágaikat, a templomok harangjait, a rongyosok vasvilláikat, csak hogy kivívják a diadalt vagy legalább is nehezzé tegyék a balsikert. Maga az a barbárnak mondott japán nép is véret, vagyionát és ifjúságát viszi a háborúba. A tűz, mely a lelkeket felgyújtja, elárad az egész nemzetben s lángoló lelkesedéssel siet mindenki a harc-térre. Anya a fiát, feleség a férjét, menyasszony a vőlegényét nemesak elbocsátja, de elküldi a szent mértékösbe. S ugyanakkor a civilizált

TÁRCA

Modern színjátszás.

(Levél egy magyar színészhez.)

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: *Abrányi Emil.*

Modern színjátszásról csiripel mostanában minden veréb, utcan és háztetön. Ön azzal a kéressel fordul hozzám: adnék fölvilágosítást, mi hát az a modern színjátszás? Röviden válaszolhatok rá: a szerepbe mélyedő becsvágy, a studiummal megalkotott jellem, a színészet mesterségével való rendkívül komoly foglalkozás, az élet pontos megfigyelésén alapuló természetesség, megvetése minden hatásvadászatnak, minden olcsó dicsőségeknek, heves és lankadatlan törekvés az igazság felé. Ez a modern színjátszás.

Modern színész az, aki teljesen fölolvad abban az alakban, akit a színpadra visz. Aki külsőleg, belsőleg azzá az emberré változik át, akinek az arcát és jellemét élénk állítja. Aki teljesen megfelelkezik arról, hogy csak betanult játék az, amivel nekünk szolgál. Aki olyan magasfokú önállatással éli belé magát a szerepbe, hogy amíg a színpadon mozog: annak az idegen embernek érzi magát, akinek a testét magára vette, akinek a lelkével gondolkodik s akinek a testi-lelki mivoltából egy pillanatra sem esik ki.

Ez a magasfokú önállatás: ez az igazi alakító-művészet. Csak az emelkedik a színjátszás legmagasabb lépcsőjére, akinek az önállatása ilyen természetű. Aki szuggerálja magának, hogy az alatt a néhány óra alatt, amíg a színpad deszkáin jár, nem játszsza, hanem átéli a valóságot.

Teljes illúzió mikor fakad a nézőtérre? Ha teljes az illúzió a színpadon. Mennél tökéletesebb a színész illúziója önmaga iránt, annál tökéletesebb az én illúzióm is, amivel rajta csüngök. Ennek a két illúzió-nak a benső összeolvadásából áll elő a játszott, imitált élet valóságossága. Ebből áll elő az a csodálatos tünemény, hogy ezt a játszott életet, ezt az imitált valóságot szebbnek, érdekesebbnek, intenzívebbnek és igazabbnak érezzük magánál a valóságos életnél.

A modern színész, aki át van hatva hivatásának a jelentőségétől és teljes mértékben ki akarja használni művészetének a nemes hatását: közönség előtt játszik ugyan, de úgy tesz, mintha nem közönségnek játszanék. Mintha észre sem venné, hogy közönség ül a színházban. Észre sem venné, hogy játékának ez a tömeges bírálója ezer és ezer szemmel figyeli minden taglejtését, ezer és ezer füllel hallgat minden szavára.

Ez a helyes számítás. Ez az egyedül helyes számítás. Ez az egyedül művészi számítás.

Intelligens közönségre annál nagyobb hatással van a színész, mennél kevésbé

akar a közönségnek játszani. Mire mutat ez? Arra mutat, hogy a színész teljesen bele-mélyed a szerepbe; hogy nem akar és nem tud élni a szerepén kívül; hogy mára nem törekszik, csak a jellem következtetés ábrázolására; hogy mára nincs tekintettel, csak a szerzőre, akinek az alakjait meg-teszteli; hogy egyebet nem tart szem előtt, csak a jellemzés igazságát.

Intelligens közönségnek éppen ez tet-szik. Intelligens közönség nem becsül mást, csak az ilyen színjátszót.

Hiszen a közönség élvezete annál na-gyobb, mennél egységesebb, mennél logiku-sabb, mennél természetesebben folyó az előadás; mennél kevesebb csorba esik az illúzióján; mennél hívebben tükrözi ez a játék a valóságot; mennél erősebben bele-ringathatja magát abba a gyönyörködtető hiedelembé, hogy most egy darab eleven életet lát maga előtt.

Ezt az élvezetet csak az a színész szerzi meg neki, aki nem vadászik a ke-gyeire, nem vadászik a tapsaira; aki egy árva szócskát sem hangsúlyoz erősebben azzal a silány céllal, hogy a publikum-nak mintegy jelt adjon: most kacagi!... most tapsolj!... akinek a becsvágya és a művészettel szemben vállalt kötelességér-zése olyan előkelő, hogy száz mérföldre áll a komédiázásnak minden hatásos és népszerű fogásától.

Csak az ilyen színész játéka kelti föl bennünk azt a hitet, hogy most hirtelen valami falat romboltak le és a föltáru-rt résen keresztül látjuk egy családnak a belső

ORSZÁGGYÜLÉS

Budapest, június 14.

Füstbement az a remény, hogy július végén nagy vakációra mehet az agyoncsigázott parlament. Tegnap voltak még, akik bizakodtak benne, hogy a jövő hónap végén elszéledhetnek nyári pihenőre s ezek azt várták, hogy ma végezni fognak az indemnitással. A számítás rosszul ütött be: még csak a derekáig sem jutott el a Ház a felhatalmazási törvényjavaslat általános vitájának s a szónokok száma napról-napra nő. Holnapra Polónyi jelentkezett s ő — miként meghittei beszélnek — nem adja alább néhány órás beszédnél, esetleg, ha jókedvében lesz, az egész ülést is kibeszéli.

A folyosón tegnap is, ma is rebesgették, hogy báró *Bánffy* Dezső is részt fog venni az indemnitási vitában; *Apponyi*ról is híresztelték, hogy nagy beszédre készül, de egyikből se lesz semmi, mind a ketten az öszre tartogatták puskarukat.

Oroszországban csak a hivatalnokok mámorosai a lelkesedéstől, ők kiáltják harcai lelkesedéssel: szabad a lopás! És kilopják a falatot a katona szájából, a löport tarsolyából, a katonát a vonatból, a vonatot a vágányból, a vágányt az utból s az egész hadsereget a japánok elől. A cár, az anyja, a nép, a gazdag, a szegény: mind hiába áldoz. Csak a tolvaj hivatalnokok zsebe dagad meg az áldozatoktól. Minden madár nekik fűtyül. Ők pedig fűtyülnek a háborúra, a cárra, a cárnéra, a népre, az egész világra.

Mikor a német-francia háboru kitörésekor Párisból elindult az első vonat, a katonák részegek voltak, a vonat pedig vezető nélkül száguldott keresztül a virágzó földeken. De ott még megvolt legalább a vonat s a katonák, ha részegek voltak, a veszedelem elég korán kijózaníthatta őket. Az a háboru ma is fájó emléke a franciáknak. De mit várhasson Oroszország ettől a háborutól, ahol ellopják a vonatokat, a katonákat, mindent? Mi vége lehet az olyan háborunak, ahol az egyik fél mindent kockára tesz, a másik fél pedig mindent ellop? Ahol az egyik fél csupa hős, a másik csupa tolvaj? Nem lehet más vége, mint egy másik, sokkal sürgősebb hadjáratnak megindítása. Oroszországnak odahaza kell megkezdnie az igazi nagy háborút, hogy kihajigálja a tolvajokat, a zsiványokat, a becületrablókat, hogy visszahívja Szibériából azokat, akik a népek szabadságot követeltek, és helyükbe küldje a hivatalnokokat, akik ellopják a szabadságot, a cárt, a népet, egész Oroszországot. Ahol semmi sem szent s a tolvajok keze mindenhez hozzáfér, azt kell adni a népek, amit elsikkasztani és ellopni nem lehet: — szabadságot...

életét. Látunk embereket, akik sirnak és kacagnak, vitatkoznak egymással, boldogítják vagy gyöttrik egymást, borzalmas vagy nevetséges dolgokat követnek el. Ugy tessék, hogy mi látjuk őket, hallgatjuk őket, kiléssük mindazt, amit csinálnak, de ők nem vesznek észre minket; és éppen ezért nem is törődnek azzal, vajjon milyen benyomást tesznek ránk. A szemlézés gyönyörűsége annál nagyobb, mennél biztosabbaknak érezzük magunkat buvóhelyünkön; mennél bizonyosabbak vagyunk abban, hogy ezek az emberek, akiket most kifürkészünk, a saját szenvedélyük, a saját véralkatuk törvényei szerint cselekszik a jót vagy a rosszat, az aljast vagy a magasztost. Abban a pillanatban, amikor rájövünk, hogy buvóhelyünket fölfedezték, hogy immár nemesak mi nézzük őket, hanem ők is néznek bennünket és a mi tetszésünk szerint kezdenek beszélni és cselekedni: abban a pillanatban megszűnnek részükről a cselekvés szabadsága, a cselekvés ösztönösége, részükről pedig az a tiszta és zavartalan érdeklődés, amit a szabad, őszinte, pózmentes akció okoz.

Éppen így teszi tönkre élvezetünket az a színész, akit rajtakapunk, hogy előadás közben nem merül egész lelkével a darabba és a szerepbe, hanem elköveti azt a szemérmes prostitúciót, hogy jobbra-balra kacérokodik a közönséggel. Rajtakapjuk, hogy oda nem való — tehát illetlen — mókákkal akarja megnevettetni a könnyen kacagót; vagy harsogó — tehát hamis — páthosszal akarja megrikatni a hamar köny-

nyezőt. Rajtakapjuk, hogy nem éli a maga szerepét teljes odaadással, hanem folyvást a sugóra pillant és a sugólukból földobált foszlányokat elkapkodva, aljas ügyességgel, hitvány rutinnal vágja ki magát a bajból. Rajtakapjuk azon a közönséges hiúságon, hogy nem a költőt, nem a drámát, nem a művészetet, nem a színpadot becüli és szolgálja, hanem pusztán a maga sikerét, amit mohón és erőszakosan, komolyság és lelkiismeret nélkül sajtol ki a kevésbé válogatos közönség tenyereiből.

Lelkiismeretes, kiváló színész van nálunk elég. De hányszor bosszankodom meg a jelesebbekre is, amikor tapasztalnom kell, hogy pillantásuk minduntalan a nézőtérre vetődik, mintha szemlét akarnának tartani: hány ismerősük van jelen a színházban? Hányszor üti agyon minden illuziómat az a tapasztalás, hogy készülletlenül lépnek a színpadra és lépten-nyomon rászorulnak a sugó kegyelmére. Hányszor szeretnék kimenni a színházból, ha látom, hogy a monológot nem maguk elé meredve mondják el, ahogy töprengve és meditálva cselekedni szoktak, hanem tüntető konfidenciával a közönséghez intézik. Hányszor botránkozik meg, ha észlelem, hogy a szavakat vastagon aláhúzzák, a burkolt éleket durrogva sűtik el, mint a mozsárágyut, és kézzel-lábbal dolgoznak, hogy a mi legmagasabb tetszésünket kiérdemeljék. Hányszor deprimál, hogy még a külső maszkjukat is a legnagyobb felületességgel hevenyészik össze. (Legalább ebben adnának valami jellemzőt, ha már a belső

A képviselőház ülése június 14-én.

— Kezdeté délelőtt 10¹/₂ órakor. —

Elnök: Perczel Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: gróf Tisza István miniszterelnök, Lukács László, Cseh Ervin, Nyíri Sándor.

Elnök: Megnyitja az ülést és bemutatja a kérvényeket és feliratokat.

(Napirend előtt.)

Darányi Ferenc napirend előtt kér szót. Tavaly novemberben interpellációt intézett a honvédelmi miniszterhez, aki e hó 11-én válaszolt. Másnap azt olvasta a Magyar Szóban, hogy ő interpellációját pénzért, egy kliense megbízásából tette meg. Akik ezt róla elhiszik, rosszhiszeműek, akik terjesztik, rágalmozók.

(Indemnitás.)

Olay Lajos szerint a függetlenségi pártnak csak akkor szabad a kormány ellen felvett küzdelmet abbahagynia, vagy csak felfüggeszteni is, ha a kormány a nemzet érdekében vállalkozik valamely feladatra, mint történt az egyházpolitikai reformok keresztülvitelében. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) A mostani kormány működésében nem képes felfedezni a nemzeti irányt. Odajutottunk, hogy Magyarországon csak az lehet miniszterelnök, aki a koronának és Bécsnek kívánságaira hajlik. A katonai reformokra vonatkozó ígéretek, ha nem is elégitették ki a nemzetet, de bizonyos haladást jelentettek volna; azonban az ígéretek ígéretek maradtak. A magyar nyelv ma sem érvényesül a katonai oktatásban, a jelvények ma is osztrákok, a kaszárnyákon nincs magyar felírás, ellenben Csehországban már megváltoztatták egy kaszárnya felírását, mintha ezzel is csak azt akarták volna megmutatni, hogy Magyarországnak nem lehet több joga, mint Csehországnak. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Az adózó polgárság görnyed a terhek alatt, a pénzügyminiszter deficittel keesget és a hadügyminiszter a magyar kormány segítségével 450 millió sarcot vetett ki a népre. A miniszterelnök a magyar gazdasági érdekeket feláldozza politikai tekinteteknek; a magyar nyelvnek nem tud vagy nem akar érvényt szerezni a népoktatás terén; a közszabadságokat a vasuti sztrájk idején lábbal tiporta. Ennek a kormányának nem szavazza meg a felhatalmazást. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Sághy Gyula bizalmi kérdésnek tekinti az indemnitás megadását. A kormány iránt a lehető legnagyobb bizalmatlansággal viselkedik, de mégis tartózkodik attól, hogy a költségvetés tárgyalását halogassa egy hosszú beszéddel, mert a vasuti tisztviselők fizetésemlése is halasztást szenvedne ezzel, tehát röviden okolja meg bizalmatlankodását. A kormány programja és működése közt nagy ellentéteket lát, ígéreiteit nem tartja komolyaknak, irányzata kétlaki: fel-felé feketesárga, hogy az udvar kegyeit megnyerje, lefelé nemzetiszini és ígéretekkel do-

karakter részletes kidolgozására lusták!) Hányszor ejt kétségbe, hogy a nagy kultúra vonásait nem látom ezekben az Istentől megáldott talentumokban; hogy a drága időt nem használják komoly és szép tanulmányokra; hogy nem akarnak tökéletesek lenni az összjátékban, valamennyi társukkal egy célra törekedve; hogy jeles tehetségekhez nem kaptak egyuttal böles szerénységet, nemes becsüvagyat és gondolkodáson közöriült judeiumot; hogy nincs meg bennük a haladás végtelen vágya és a kötelelességtudás nagyszerű fegyelmé!...

Ellenszenvvel fogadom a hozzám látogató berlini színésztársaságokat. De őszintén bevallom önnek: nemesak a sovínizmusom háborog ellenük, hanem egy kissé az irigységem is.

Irigylem őket, mert nem tagadhatom, hogy műveltségük, tudásuk, kötelelességérzetük, komolyságuk, művészetüknek a ritka szeretete és odaadó kultusza tiszteletet parancsoló. Irigylem őket, mert náluk a színjátszás már nem ágaskodó hiúság, nem a kollegák lefőzésére irányuló trükkök sorozata, nem tündöklő és tolakodó egyéni bravur, hanem a képzett talentumok versenye a szó legnemesebb értelmében.

Amit ők produkálnak, az a szakadatlan studium; a bámulatos gondallal egybehangolt összjáték; az igazság bátor kifejezése; az élet komoly iskolája; a legérdekesebb és legmagasabbrendű közoktatás.

bálózik. Eljön az idő, amikor azok, akik most Apponyira fesszítés meg-et kiáltanak, örömmel fogadják Apponyi uszni, mert Apponyi fog kormányra jutni. (Helyeslés a baloldalon.)

Marjay Péter elmondja, hogy széles Magyarországon inség fenyeget; jól tudja azt a miniszterelnök, hisz maga is gazda. Bámulja, hogy mégis beleegyezett a hadügyi terhek fokozásába. Aki manapság csak egy fillérrel is növelni akarja az adó alatt görnyedő nép terheit, az hazaáruló. (Zajos helyeslés a szélső-baloldalon.) Szóvá teszi egy nagybecskereki újság cikkét, amely az ottani nagytrafik engedélyezését firtatja. Ha az állam jövedelemre akar szert tenni, vegye saját kezelésébe a tőzsdéket; az így befolyó nagy összegekből teljék az iskolákra és a tanítók fizetésének emelésére. (Helyeslés a szélső-baloldalon.) Egy-egy nagyüzem vagyont hoz, nem is beszéve a különlegességi tőzsdékről. (Felkiáltások a szélső-balról: Budapest csak egy van! Protektó!) Felolvassa a nagybecskereki lap cikkét, amely azt állítja, hogy az ottani tőzsdénél, amely 53 esztendőre egy cég kezében volt s 13 esztendő óta ugyanaz kezelte, akinek halála után nemrég kiírták a pályázatot, tíz ajánlat közül nem a legkedvezőbbet, a legolcsóbbat vették tekintetbe, hanem egy idegen ember drágább ajánlatát, nyilván rendkívüli szolgálatok jutalmazására. (Zaj a szélső-baloldalon.) Ez egészen a brassói, szabadkai és temesvári mintára történt s nem jószagu dolog. Felhozta a vidéki újság cikkét, amelynek nem ad hitelt vaktában, de éppen azért felvilágosítást sürget. (Élénk helyeslés a szélső-baloldalon.)

Várady Károly hosszasan beszéli el a vasuti sztrájk történetét, amelyben a kormány erőszakosságát törvénytelenességgel tetézt. De a legnagyobb törvénytelenység az volt, hogy a vasutas tartalékosokat legfelsőbb hadiparancs-al vasuti katonai szolgálatra rendelték be. Még megerjük, hogy a tartalékosokat ügyvédi, mérnöki és képviselői szolgálatra is mozgósítják.

(A nagybecskereki tőzsde.)

Lukács László pénzügyminiszter a képviselőház iránt tartozó tiszteletből szólal föl, hogy felvilágosítást adjon a nagybecskereki újságnak szóvá tett gyanúsításairól. Jól tette volna Marjay, ha előzetesen figyelmeztette volna őt rá, akkor akták alapján ismertette volna az ügy állását; így csak emlékeztetést teheti, de amit így mond, azért is teljes mértékben elvállalja a felelősséget.

Polónyi Géza: Kötelessége!

Lukács László pénzügyminiszter: Igenis, kötelességem. Az nagyon fontos kérdés, hogy mi helyesebb: a tőzsdéket házikézelésbe venni, vagy megbízott által kezelteni. A pénzügyi kormány tanulmányozza ezt a kérdést, próbáképpen volt is tőzsde állami kezelésben, de a gyakorlat és a tapasztalat behozonyította, hogy az hátrányos volt az államkincstár névére; államilag fizetett tisztviselők által kezelteni sohasem olyan célszerű, mintha magánember kezeli, akinek érdeke, hogy az üzem mennél nagyobb forgalmu legyen. (Felkiáltások a szélső-baloldalon: A posta! A vasut! Állami vasgyárak!) A tőzsdék kiadása pályázat útján történik. A pályázatokat három szempontból bírálják; az ajánlat finansziális értékét, a pályázó egyéni megbízhatóságát és azt, vajjon önállóan akarja-e a trafikot kezelni, semmi egyébbel nem foglalkozva, avagy más üzlettel kapcsolatban. Ez főszempont, mert különösen egy nagyforgalmu tőzsde egy egész ember tevékenységét megköveteli. Az ajánlatok közül nem mindig a legolcsóbb a legkedvezőbb. Tapasztalat bizonyítja, hogy igen sokan túlságosan alacsony ajánlatot tesznek, hogy csak megkapják a tőzsdét, aztán már egy év múlva kérvényekkel zaklatják a minisztériumot, hogy nem képesek megélni, kéri a percent felemelését. Megvannak az adatok, hogy milyen százalék mellett lehet megélni egy-egy tőzsde után. Ha látja a pénzügyi kormány, hogy az ajánlat olyan, aminél a pályázó megélni nem képes, akkor odaadja a tőzsdét a magasabb percenttel pályázónak. A közönséges trafikgyártmányokból élvezett százaléki 1-2-2-5% közt variál. A felolvasott cikk a legmagasabb ajánlattevő érdekében íródott; nem a legalacsonyabb ajánlat mellett. A különlegességi gyártmányok után járó százaléki 2-5-3%. Az, aki a tőzsdét megkapta, ismeretlen a pénzügyminiszter előtt, semmiféle viszonyát nem tudja; a közönséges gyártmányoknál ajánlata 1-2% volt, a különlegességeknél 2-5%; e kettőt kombinálva, az ő ajánlata volt a kincstár névére a legkedvezőbb. Miután az illető vagyoni viszonyait, egyéni megbízhatóságát okmányokkal kellőképpen igazolta s mivel a tőzsdét teljesen önállóan kívánta kezelni, ő kapta meg. Szabálytalanságnak árnyéka sem férközt elhhez. (Helyeslés jobbról.) Mielőtt gyanúsítási szándékkal ilyen dolgot a képviselőház elé hoznak, tanácsos előbb alapos in-

formációt szerezni és nem emlegetni holmi napfényt kerülő intézkedéseket. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Elnök: Az indemnitás általános vitájának folytatását holnapra halasztja s tudatja, hogy a holnapi ülésen a honvédelmi miniszter válaszolni fog **Lovász** Márton és **Artim** Mihály részben előterjesztett interpellációira.

Az ülés délután 2 órakor végződött.

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség 56-12
Kiadóhivatal 54-39

BELFÖLD

A kvóta. A magyar kvóta-bizottság ma délután 4 órakor gróf **Desseuffy** Aurél elnöklete alatt ülést tartott. Az ülésen résztvettek a kormány részéről gróf **Tisza** miniszterelnök, **Lukács** László pénzügyminiszter és **Popovics** államtitkár. Miután felolvasták az osztrák kvóta-bizottság átiratát, melyben a magyar bizottság által javasolt négy ponthoz hozzájárul, hosszabb eszmecsere indult meg, amelyben **Hegedüs**, **Neményi**, **Láng**, **Lukács**, **Antal**, **Hodossy**, a pénzügyminiszter és a miniszterelnök vettek részt. Kimondotta a bizottság, hogy a két bizottság között a megegyezés létrejött, azonban a magyar bizottság első határozatának kifejezett álláspontját a maga egész terjedelmében, minden megszorítás nélkül, változatlanul fenntartja, bárha az osztrák kvóta-bizottság eladójának indokolása ellen való minden polemikától eltekint. Az elnököt és az előadót megbízták, hogy erről a határozatról és a megegyezés elfogadásáról az osztrák kvóta-bizottságot a szokásos módon értesítsék. **Hegedüs** Sándor indítványára a bizottság dr. **Falk** Miksa előadónak ebben a kérdésben is kifejtett nagybecsű munkásságáért köszönetet mondott.

Interparlamentáris konferencia. Az interparlamentáris konferencia idei gyűlését tudvalevően St.-Louisban tartják meg. A konferencia magyar csoportjának titkársága a további jelentkezéseket csak e hónap tizennyolcadikáig fogadja el s még e hónapban ülést hív egybe, hogy a konferencián való részvételt megvitassa.

Tiltakozás az olasz bor behozatala ellen. Sopron város közönsége vasárnap népgyűlést rendez, melyen tiltakozni fognak az olasz bor behozatala ellen, követelni fogják a borvámkedvezménynek végleges eljuttatását és feliratot intéznek a kormányhoz a magyar bor megvédése érdekében. A népgyűlés iránt meggyezerte nagy érdeklődés mutatkozik és az egész soproni bortermelő vidék gazdaközönsége pártkülönbség nélkül bejelentette a népgyűlésen való részvételét. A vezetőség táviratban hívta meg a tiltakozó gyűlésre a Magyar Bortermelő és Borkereskedők Országos Szövetségét, melynek képviselőjében dr. **Molnár** Ákos országgyűlési képviselő jelenik meg a gyűlésen.

A függetlenségi párt értekezlete. A függetlenségi és 48-as párt ma este **Thaly** Kálmán elnöklete alatt értekezletet tartott. Az elnök bejelentette, hogy a pártban az a kívánás párt nyilvánult meg, hogy a politikai helyzet és a párt belügyeinek megbeszélése végett mielőbb értekezlet hívassék egybe. Néhány hozzászólás után megállapodtak abban, hogy az értekezletet e hó 21-én, kedden délután tartják meg. Elhatározták azt is, hogy a vasutasok fizetésének rendezéséről szóló javaslat tárgyalásánál a párt álláspontját **Mezőssy** Béla és **Visontai** Soma fogja kifejezni. Az értekezleten bejelentette dr. **Nagy** Sándor, hogy a holnapi képviselőházi ülésben interpellációt intéz a földmívelésügyi miniszterhez a kincstári telepek ellen elrendelt végrehajtások ügyében. A párt ezt helyesléssel tudomásul vette.

A pénzügyi költségvetés.

Budapest, június 14.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délután 5 órakor **Falk** Miksa elnöklete alatt a pénzügyminiszterium 1904. évi költségvetését tárgyalta. A kormány részéről jelen voltak **Lukács** László pénzügyminiszter, **Gränzenstein** és **Popovics** államtitkárok, **Papp** Elek miniszteri tanácsos.

Neményi Ambrus előadó a költségvetés tárgyalásának megkezdése előtt arra kérte a pénzügyminisztert, hogy a pénzügyi politikával kapcsolatos több ügyről tájékoztatja a bizottságot. E kérdések: Mikor szándékozik a kormány készletek felvételéről szóló törvényjavaslatot a Házban tárgyalni? Van-e garancia arra névére, hogy a javaslat Ausztriában is bármely módon, de további halogatás nélkül törvényerőre emelkedjék, szándékozik-e a kormány felvenni újra az osztrák kormányval folytatott azon tárgyalásokat, amelyek oda irányultak, hogy biztosítsa Magyarországnak a szabad kezet arra névére, hogy alkalmas időben az 1868: XV. t.-c. folytán elváltat terhében könnyítsen? Van-e a kormány abban a helyzetben, hogy a közös aktáknak 1903. december 31-iki aláírásáról, követeléseiről, tartozásairól és elhelyezéséről a bizottsággal hiteles kimutatást közöljön? Természetes, hogy a bizottság tudni kívánja, mily összeget képvisel ez a vagyonrész és mikor kívánja a kormány a cukorsurtaxeról szóló törvényjavaslatot tárgyalni és van-e garancia arra névére, hogy az osztrák és a magyar pénzügyminiszterek között a részben megkötött egyezményt Ausztriában is respektálják és végrehajtsák?

A további kérdések a jelzőlogkölcsonök konverziójára, az osztrák-magyar államvasutársaságtól felvett 5 millió forintnyi előleg visszafizetésére, és a tisztviselői normálstátusi illető előterjesztésre vonatkoznak.

Szedkerényi Nándor nagy érdeklődéssel várja a miniszter választát az előadó által feltejt kérdésekre. Ezenkívül még kérdést intéz a miniszterhez az adóreform tekintetében.

Justh Gyula az előadó fejtegetéseire hozzájárul, a készfizeset felvételét sürgeti, más csak azért is, mert az első feltétele az önálló vámtérületnek. A vasárnapi munkaszünet törvény alól sok kivételt tesznek és nagyon rossz vért szül, hogy míg az iparosnak be kell esukni a boltját, addig az állam finansziális érdekeit szolgáló üzletek, korcsmák és trafikok nyitva lehetnek s ezen üzletekre derűre-borura adatnak az engedélyek. Ezekre is ki kell terjeszteni a vasárnapi munkaszünetet. Szándékozik-e a pénzügyminiszter e tekintetben a kezdeményező lépéseket megtenni.

Hegedüs Loránt a nemzetiségi pénzügyi bizottságról szóló és kimutatja, hogy a pénzügyi bizottságban a múlt években felvetett tervek megvalósultak ugyan, de nem a magyar pénzügyi bizottságok összefogása által, hanem akként, hogy 1903. október 29-én a hazai román intézetek, 1903. december 19-én pedig a hazai szász intézetek létesítettek köteleket, még pedig határozottan nemzetiségi éllel. **Hegedüs** szerint a pénzügyi reformnak meg nem érett részét külön kell választani a már megérett eszméktől s ez utóbbiakat, még ha töredékesek is, meg kell valószínűsíteni. Megérett tervek tartja és elfogadásra ajánlja a következők: 1. A kormány lépjen az osztrák-magyar bankkal oly egyezményre, hogy a bank csak oly intézetek váltóit visszlészámolja, amelyek a magyar pénzügyintézet közös és kölcsönös könyvvizsgálati kötelekét meg fogják alkotni. Ez mindenesetre ellensúlyozni fogja a nemzetiségi köteleket. 2. Rövid törvény állapítsa meg, hogy minden pénzügyintézet az állam nyelvében legyen köteles mérleget adni s porosz mintára pontosan és egyöntetűen meg legyen szabva, hogy mely tételeknek kell a mérlegben lenni. Ma a mérlegek összeállítására annyira eltérő, hogy egyik intézet nem ellenőrizheti a másikat. Kérdi a pénzügyminiszter nézetét ez indítványra vonatkozólag.

Gróf **Zichy** Aladár szerint a boradót le kell szállítani s a pálinkáét felemelni. Mindenkinek meg kellene engedni a dohányárúsítást.

Mezőssy Béla: Sürgeti az adóreformot. A huszofogásúti adónak az egyes községek javára való átengedését is rég megígérte már a miniszter és maig sem teljesítette az ígértét. Figyelmébe ajánlja a miniszternek, hogy tekintettel az ex-lex folyamán felmerült nagy hátrányokra éppen a szegény néposztályllyal szemben a legszigorubb végrehajtások vannak folyamatban országszerte.

Lukács László pénzügyminiszter: Az előadó s a bizottság több tagja által felvetett kérdésekre a következőkben válaszol: A készfizeset felvételére vonatkozó javaslat be van terjesztve. Hogy nem tárgyalatott ennek oka az

obstrukció. Ausztriában hasonló az eset, s garanciát arra nem tud vállalni, hogy ott mikor tárgyalják, ő csak sürgethet s óhaját fejezheti ki s erre minden alkalmat felhasznál. Nálunk pedig csak a parlamenti munkabeosztástól függ a tárgyalás, más akadály nincs. Egyébiránt azok az intézkedések, melyek a valuta tekintetében történtek, tényleg azzal az eredménnyel jártak, mintha maga a törvény meghoztatott volna. A váltóárfolyamok fluktuációja megszűnt, a kamatláb leszállott s így a célok már is nagyrészt elértek s mindazok az eredmények bekövetkeztek, melyeket a valutarendezéstől vártunk. A *közös államadósság* Magyarországot illető részére vonatkozólag már kijelentette, hogy a főcél nem a konverzió, hanem az, hogy megfelelő előny érressék el, mire a helyzet ma nem kedvező, jogunk azonban biztosítva van. A kormány a kellő pillanatot nem fogja elmulasztani.

A *cukor-surtaxe* kérdésére azt válaszolja, hogy nálunk a törvényjavaslat letárgyalható, mielőtt azt a parlament munkarendje megengedi s már maga a javaslat benyújtása egyelőre elég volt arra, hogy kevesebb cukor jöjjön az országba. De most már ismét nagyobb mennyiségű jön be, látva az osztrák cukoriparosok, hogy késik a javaslat tárgyalása. De erre is van intézkedés, mert a surtaxe 1903. szeptemberig visszamenőleg fizetendő. Az osztrák kormány nyilvántartja a behozott cukormennyiséget, hogy a surtaxe utólag beszédhető legyen ehhez az intézkedéshez határozottan ragaszkodni fog és gondoskodik a magyar ipar kellő védelméről. A *sóradó-pótlék* leszállítására nézve azzal az ideával foglalkozik, hogy a sörgyárosokat érdekelte hívja össze, melyen megállapítják, mit lehet tenni a hazai sörgyártás érdekében.

A *jelzálog-kölcsönök* konvertálásánál adandó kedvezményekről törvényjavaslat készül s igyekszik fog azt mielőbb benyújtani. A *parcellázásoknál* adandó illetékmentesítésre nézve megjegyzi, hogy a telepítési és parcellázási törvény megalkotása körében ezek is helyt foglalhatnak, természetesen, hogy a telepítési és parcellázási ügy törvényhozási rendezése annak előkészítést igényel. Az *osztrák-magyar államasváltársággal* szemközt fennálló 10 millió koronás kölcsön konvertálására kész a javaslat s óhajandó, hogy ez június végéig letárgyalassék. A *normálstatus* megállapítására vonatkozó törvényjavaslata csak annyit ígérhet, hogy mindent el fog követni a személyzaporítás megakadályozására, akár a normálstatussal, akár enélkül. Az adóreformot maga is jobb szerette volna előbb megcsinálni és a rezerveket erre a célra fordítani. De az adóreform igen nehéz kérdés s emellett igen nagy nyomás gyakoroltatott a kormányra a fizetésrendezések érdekében, amelyek bekövetkeztek. A tervezet készen van egy a földadóra, mint a többi adóra vonatkozólag s ez felülről mindazon irányelveket, melyeket ő megjelölt. Így a progresszív adó, a második osztályú keresetadó törlését, a föld- és házadó reformját, de a reform végrehajtásának, az első időben igen jelentékeny bevételi csökkenés lehetne az eredménye. Egy részt meg kellene csinálni sürgősen a reformot, másrészt figyelemmel kell lenni annak következményeire. Maga részéről nem fog kézni szakértők elé bocsátani a javaslatot. A földadónál természetesen a kataszter revideálása szükséges. Az év vége felé benyújthatja az erre vonatkozó külön javaslatot, de már most megjegyzi, hogy ez a revizió 12¹/₂ millió költséggel jár, ami minden esetre megfontolandó.

A hus és boradók súlyossága ellen emelt vádakat nem mindenben jogosultak. A szesz adója ma is magasabb a bornál. Azt az óhaját illetőleg, hogy a boradó leszállításának rekompensációjául a szeszadó; emeltesék, azt hiszi, hogy szociálpolitikai szempontból nem helyes éppen azoknál emelni az adót, akik szegénységük miatt a szeszfogyasztásra vannak kényszerítve; a husadó tételek 1867. óta nem emeltek. A marhasó törvényjavaslat régen a Ház előtt fekszik s öröndeni fog, ha az mielőbb letárgyalatik. A *vasárnap munkaszünet* kérdése nem az ő ressortjához tartozik. A trafikok szünetére vonatkozólag tárgyalások folytak, de eredményre nem vezettek, a kocsmák nyitvatartása pedig ugyanazon kivétel alá esik, mint az élelmickek elárúsító s itt a közönség felfogását is figyelembe kell venni, a kocsmákat nem szaporítják, sőt minden korlátozást megtesznek s ezek száma jelentékenyen csökken.

A pénzügyek reformjára csak röviden kíván nyilatkozni. Olyan szövetség, mint a román és szász bankoké, történt a magyar takarékpénztárnál is, de ehhez a kérdéshez az állam hozzájárulni nem kíván, mert az nagy nehézségeket okozhatna s erre vonatkozólag fenntartja már kifejtett véleményét. A trafikok

adományozására nézve disztigválni kell a nagy és kistrafikok között, kistrafikot adnak elég nagy számban, de mindenkinek nem adhatnak, mert akkor egyik sem tud megélni. Az özvegyekre és állami nyugdíjasokra tekintet van, erről törvény is intézkedik, de szomoró tapasztalatokat tettek, mert ezek az üzlethez nem értettek s vagy be kellett vonni tőlük az engedélyt, vagy azt önként visszadták.

Ezután a bizottság egy a központi igazgatás tételét mint a költségvetés többi tételeit megszavazta.

A jelentéssel kapcsolatos vitára a bizottság június hó 17-én péntek délután 6 órát tűzte ki.

KÜLFÖLD

A Vatikán és Quirinál. *Scampa* bíborosnak és az olasz királynak Bolognában történt beszélgetéséről a katolikus sajtó központi hír-irodájának a következőket jelentik:

Svampa bíbornok olyan okokból, amelyek a szociáldemokratáknak a községi választásoknál való legyőzésével függnek össze, engedélyt kapott a szentatyától, hogy abban az esetben, ha biztosítékot kap arra nézve, hogy rangját megillető tisztelettel fogják fogadni, meglátogathatja a királyt. A bíboros, akinek helyzete rendkívül kényes volt, egyes részletekben a saját belátása szerint cselekedett és talán túllépte meghatalmazását. De *feltéve*, hogy Svampa és a pápa minden tekintetben egyetérténeek is, a bíboros magatartásából még sem lehetne semmit sem következtetni ő szentségének az olasz királysággal szemben elfoglalt másirányú állásfoglalására. Elsősorban mindannak, mit Svampa mondott, nincs semmi köze a pápa szuverenitási jogaihoz. A sajtó kötelessége, — mondotta *Merry del Val* bíboros nemrég, — hogy tisztán megértesse végre a néppel, hogy a szentatyának szuverenitása más, mint valamely tőle elvett territóriumra való igénye. A pápa akkor sem fog szuverenitásáról lemondani, ha államszerződés útján más hatalomnak engedné át valamely őt jogosan megillető területet. A pápa szabadon rendelkezhetik tulajdonával és abból a szempontból, hogy a két rossz közül a kisebbet válassza, valamely ország jogtalan tulajdonosát az illető terület jogos urává tehetné, más szóval: a pápa megbocsáthatna valamely igazságtalanságot és bizonyos feltételek és garanciák mellett törthetné vagy szanálhatná is az igazságtalan előzményekből származott helyzetet. De amit a pápa *nem tehet meg*, az az, hogy lemondjon igaz, valódi és teljes szuverenitásáról. Nos hát, sem IX. Pius, sem XIII. Leo, sem X. Pius nem állította, hogy az egyházi államot *éppen olyanak kell helyreállítani, amilyen volt*. A pápák a századok folyamában, szerződésekkel többször jóváhagyták territóriumainak területi megváltoztatását, az utolsó három pápa elvileg *sohasem tagadta az egyesült Olaszországgal való megegyezésnek lehetőségét*.

A karthauziak milliói. Párisból táviratozzák: *Jaurès* lapja közlése szerint *Combes* Edgar belügyminiszeri államtitkárnak és *Lagrange* st. louis világiállítási főbiztosnak a karthauzi ügyben 1903-ban tett tanuvalloását. *Combes* Edgar azt vallotta, hogy *Lagrange* őt 1903-ban, december hónapban fölkereste és közölte vele, hogy meglehetősen kényes megbízatást kapott. A karthauziak hajlandók a francia kormánynak két millió frankot bármi célra adni, ha a miniszterelnök hajlandó a kongregációnak engedelmet szerezni. *Combes* Edgar azt felelte, hogy a karthauziak kongregációját nem fogják megengedni. Ha atya, a miniszterelnök e lépésről tudomást szerezne, nagyon meg volna sértve. *Lagrange* vallomásában megerősítette a *Combes* nyilatkozatát és megjegyzi, hogy ama személyiség neve, aki azt állította, hogy két millió frankot kérhet a karthauziaktól, ha a francia kormány megadja az engedelmet, hivatalos titoktartás miatt meg nem nevezhető. Azt azonban biztosíthatja *Combes*

Edgar, hogy egyáltalában *nincs szó hivatalos vesztegetés kísérletéről*. A *Humanité* megemlíti, hogy az illető személy *Chaberd* mérnök.

Páris, június 14.

Ma ejtették meg a kamara osztályaiban a választást a karthauziak vesztegetési ügyének megvizsgálására kiküldött bizottságban. A bizottság 12 kormánypártból és 21 ellenzéki tagból áll. Magukban az osztályokban csak mellékesen érintették az ügyet. A vizsgálóbizottság összes tagjai a vizsgálat gyors és alapos megajtése mellett nyilatkoztak.

Az orosz-japán háború.

Budapest, június 14.

Az esős évszak! Erről irnak most mindazok, kik valaha Mandzuriában jártak. És amit irnak: megdöbbenő és ijesztő! Szerintük az ember napokon át úgy érzi ekkor magát, mintha izzasztó fürdőben ülne. A lélegzés nehéz és a gutaütések rendkívül gyakoriak. Minden nedves és penészes. A ruha és csizma szinte használhatlan. Az utak járhatlanok és mindenfelé rossz szagú pocsoltyák keletkeznek, melyek vize ezer és ezer betegség csiráját rejti magában és a kutak és folyók vizét is élvezhetetlenné teszi. Az ivóvíz okozza aztán, hogy június-tól augusztusig a legkülönfélébb járványok pusztítják a lakosságot. Nos és az esős évszak küszöbön van vagy talán már meg is kezdődött. És Kuroki mégis folytatni akarja az előnyomulást? Hiába próbálnánk erre a kérdésre feleletet adni. A japánok tervei eddig kiszámíthatatlannak bizonyultak. Egyik meglepetés után a másikat szereztek a katonai szakkoroknak. Az elmélet tudósainak. A papíron számítóknak. Valószínű, hogy most is ilyen meglepetést készítenek elő. De hogy milyent, nem is sejthető.

Tény azonban az, hogy az eddigi előnyomulás nagy sikerekkel járt. A Pulantien mellett vívott ütközet, mely az oroszok teljes vereségével végződött, rendkívüli fontosságúnak kezd bizonyulni. Samaici megszállásával pedig a Föngvangesöngből Mukdenbe vezető ut legfontosabb pontjának lettek urai. Innen direkte fenyegethetik Mukdent és Liaojangot, az orosz hadállásokat oldalról ellenőrizhetik és Kuropatkinnak dél felé való előnyomulását megakadályozhatják. Ezek olyan szembeszökő taktikai előnyök, melyek a japán pozíciókat sokkal kedvezőbbeknek tüntetik fel az oroszokénál. Kuroki nyugodtan fejlesztheti hadállásait, ellenben Kuropatkinnak mindég attól kell tartania, hogy a japánok megkerülik és hogy előcsapatait komolyan nyugtalanítják. Mindez persze nagyon zavarja főhadmiveleteinek kivitelében. De hát a közelgő esős évszak? . . . Hát erre majd megfelelnek nem-sokára a japánok. Mi nem tudunk.

Port-Arthurról még mindég nem érkeznek megbízható hírek. Valószínűleg nem is fognak addig érkezni, míg az erőd nem lesz a japánok kezében. Ami azonban kétségtelen, az az a tény, hogy az erőd nincs kellően felszerelve, mert a vasuti hivatalnokok szállítás közben hallatlan arányokban sikkasztottak. Ezek a sikkasztások majdnem olyan károkat okoztak eddig a háborúban, mint az elvesztett ütközetek. Mint-hogy csak most kezdenek rájuk jönni, következményeik szinte kiszámíthatatlanok. Az bizonyos, hogy nem kis mértékben járulnak hozzá az Oroszország belsejében mindjobban terjedő forradalmi hangulat szításához is.

A pulantieni csata.

London, június 14.

Június 11-én, délután éles összelitkőzés volt a Sziungio hegyláncától délkeletre. A japánok nagy számmal jelentek meg az oroszoknak jól elsáncolt hadállása előtt, aztán egyszerre visszavonulást színteltek. Ez a manőver rendkívül jól sikerült. Háromezer orosz rávetette magát a japánokra és egészen a Jáotung-szorosig üldözte őket. Itt megállottak a japánok, újra formálták vonalaikat és a segítségükre érkezett csapatoktól támogatva, megtámadták az oroszokat, akiknek soraiban a japánok gyilkos tüze borzasztó pusztítást vitt végbe. Az oroszok, akik nyolcszázhatvan embert veszítettek, futva menekültek. A megvert oroszok vasárnap érkeztek Niucsvangba és 285 kocsin hozták magukkal sebesülteiket. Meglátszott rajtuk, hogy óriási fáradalmakat állottak ki. Nagyon le voltak verve és a hozzájuk intézett kérdésekre nem feleltek. Nagyon soknak közülök kardvágás volt az arcán és igen sok ló megsebesült. Este erős csapatot küldtek ki, hogy a külvívő katonák visszavonulását fedezzék. A *Daily Mail* tudósítója azt jelenti, hogy a japánok Pulantienből Sziung-táj felé vonulnak, hogy a kerületet egészen megtisztítsák az oroszoktól és hogy egy nagyobb japán hadseregnek Niucsvang felé való előnyomulását előkészítsék.

Az aknák áldozatai.

London, június 14.

A Reuter-ügynökség jelenti Tokióból: Miközben a *Tajhokumaru* nevű szállító-gőzös tegnap este a port-arthuri kikötő bejáratában aknákat rakott, felrobbant egy akna. Egy tiszt és tizennyolcfőnyi legénység elpusztult, kilencen megsérültek. A *Tajhokumaru* sérülése nem súlyos.

Port-Arthur felszabadítása.

London, június 14.

A *Daily Express*nek jelenti Csifuból: A japánok Kápping bombázásával lehetlenné tették Kuropatkinnek, hogy újabb csapatokat küldjön Port-Arthur felé, minthogy a japánok teljesen hasznavehetlenné tették a vasutat. De azért bizonyos, hogy Takusántól délre huszonötezer, sőt a *Morning-Post* értesülése szerint negyvenezer orosz áll. — Egy pétérvári jelentés szerint Kuropatkin ezelőtt két héttel még csak hatvanhetvenezer emberrel rendelkezett s csak két hónap múlva lesz annyi embere együtt, hogy támadásra vállalkozhasson, minthogy a vasut most naponként kétezer embert szállít neki. Kuropatkin nem akarja erejét szétforgácsolni és *Stakelberget* is csak azért tolta előre délre, hogy koncessziót tegyen az ideges pétérváriaknak. Kuropatkin el van tőkelve, hogy egészen Karbinig vonul vissza, de úgy látszik, hogy Kuroki nem szándékozik öt oda követni, hanem szívesebben magmarad mostani megerősített állásában és Kuropatkin előbb-utóbb mégis kénytelen lesz megkísérelni, hogy öt ebből az állásból kivesse, minthogy azonban csak igen nagy tuleróval akar föllepni, ennél fogva a két ellenfél még jóideig várakozó állásban fog egymással szembenállni. A beavatott katonai körök nagyon is lehetségesnek tartják, hogy a japánok Port-Arthurt elfoglalják, mert a várban az óriás sikkasztások miatt hadíser nélkül szűkölködnek. Az igazi háború csak most fog kezdődni. Az oroszok a balti flotta megérkezésétől várják a döntést. Ez a flotta októberben indul el és csak a jövő esztendőben érkezik a kelet-ázsiai vizekre. Ekkor majd az oroszok tiz csatahajóval léphetnek fel, amire a japánok nem képesek. Kuropatkin tervét csak az a veszedelem fenyegeti, hogy a pétérvári ellenáramlatok az ő megbuktatására dolgoznak.

London, június 14.

Különböző jelentések egybehangzóan azt híresztelik, hogy az oroszok az élelmi-

szerek elégtelensége következtében a tengeren elhagyni készülnek Port-Arthurt, de a jelentések arról hallgatnak, hogy miféle oroszokról van szó. Egy kínai ember, aki állítólag mint a japánok kémje járt Port-Arthurban, de Niucsvangban elfogták, azt beszéli, hogy az oroszok éjjel-nappal dolgoznak hadihajóik kijávitásán és remélik, hogy e munkával két hét alatt elkészülnek. Négy cirkáló az Aranyhegy alatt várja a szárazföldi támadást. A kém az egész orosz helyőrséget a matrózokkal együtt 30.000 emberre becsüli, de ezeknek jórésze is vagy beteg vagy sebesült. Az élelmiszerek legfeljebb két hónapra elegendők, a kínaiaktól minden élelmiszert elkoboztak. Nagy a szénhiány is, mindössze 2400 tonna angol és 3000 tonna japán szén van még készletben.

Az oroszok visszavonulása.

Tokió, június 14.

Túgó tengernagy jelenti, hogy Kaiping ostroma következtében az oroszok 3000 főnyi legénységgel és 20 ágyúval kivonultak Inkauból.

Korrupció.

Pétérvár, június 14.

A szibériai vasutak hivatalnokainál borzasztó korrupciónak jöttek nyomára. Az özevgy cárné több ízben nagy összegeket küldött a Vöröskeresztnek Keletáziába, de megtudta, hogy ezek az összegek nem jutottak el rendeltetésük helyére. Az özevgy cárné megkérte, hogy alapos vizsgálatot fogantossanak, és ez a vizsgálat kiderítette, hogy a szibériai vasutak hivatalnokai valóságban szervezve voltak a sikkasztásra és a lopásra. A összes készleteket szigorúan megvizsgálták és megállapították, hogy mindenütt legalább harminc százalék hiányzott belőlük. Azt hiszik, hogy a hivatalnokok ily módon legalább hetven millió rubelt loptak és sikkasztottak. Egy gazdag nagybirtokos kórházi vonatot bocsátott a hadvezetőség rendelkezésére s csakhamar arról értesítették, hogy a vonat rendszeren elindult, de később véletlenül megtudta, hogy a vonatot egyáltalában meg sem vették, sőt azon hivatalnokok egyike, akik a följajlott összeget elikkasztották, annyira ment vakmerőségében, hogy lakomát rendezett az adakozó tisztelőtére, amelyen ékes szavakkal magasztalta nemesszívőségét és hazafiságát.

Berlin, június 14.

Karbinból jelenti a *Berliner Tagblatt*nak, hogy az ott ülésező hadbírótság két orosz tisztet elítelt, mert a kezükre bízott puskaporraktárakból, magánzemélyek közvetítésével, lőport adtak el a kínaiaknak. Az egyik tisztet lefokozták, a másikat pedig ölházi börtönre ítélték. A tiszték életét csak az a körülmény mentette meg, hogy a puskaport a kínaiaknak homokkal keverve szállították. A közvetítő magánzemélyeket egy-egy havi elzárásra ítélték. Egy az orosz táborból érkezett magánlevélből az tűnik ki, hogy a határőrség két tisztjét statáriális uton agyonlőtték, mert nagy tömeg lőport adott el a kínaiaknak. Nemcsak szállítók, hanem felvigyázók is vannak, akik Karbinban, Port-Arthurban és más városokban nagy, kétmeletes kőházakat szereztek. Ezek az emberek meglepő gyorsasággal gazdagodnak. A sikkasztások óriási merveket öltöttek. Az orosz hatóságok most a legszigorubbán járnak el a sikkasztók ellen, pótolni igyekeznek a mulasztottakat és intézkednek, hogy a korrupciót a jövőre nézve lehetlenné tegyék.

Stösselt amputáltak.

Páris, június 14.

Pétérvárról érkezett magánjelentés szerint Stössel tábornok pénteken, amikor egy kirohanást vezetett Port-Arthurból, felső combján megsebesült és amputálni kellett a lábát.

A Varjag.

Berlin, június 14.

A *Lokalanzeiger*nek jelenti Tokióból: A Varjag cirkálóhajó kiemelése jól halad

előre. Azt hiszik, hogy a hajó szeptemberben már hareképes lesz.

A legsötétebb város.

Pétérvár, június 14.

Vladivosztkból táviratozzák, hogy ott a petroleum és a gyertya már majdnem egészen elfogyott s a város ma holnap estéknél teljes sötétségben lesz.

Tenger alatt járó hajó.

London, június 14.

A *Daily Telegraph* jelenti New-Yorkból: Megerősítést nyer az a híresztelés, hogy egy amerikai társulat a *Protektor* nevű tenger alatt járó hajót 50.000 font sterlingért eladta Japánnak. Az eladás két hónap előtt történt meg. A hajó most utban van Japán felé és pedig egy norvég hajón, amelyen két amerikai szakértő is Japánba utazik, hogy a japán tengerészek kitanítsa a tenger alatt járó hajó használatában.

A japánok öröme.

Tokio, június 14.

A japánok fényes körmenetekkel ünneplik legutóbbi győzelmeiket. A minap egy körmeneten, amelyen angolok és amerikaiak is résztvettek, életveszélyes tolongás támadt. Tizenkilenc embert agyonnyomtak, sokan súlyos sérüléseket szenvedtek.

Az orosz mozgósítás.

London, június 14.

A *Daily Mail*nek jelenti Varsóból: A 17. orosz hadtest mozgósítása be van fejezve. Ez a hadtest a 3. és 18. gyalog-hadosztályból és a 2. lovasdandártól áll megfelelő tüzéséggel és tartalékosapattal. E hadtest tisztjei és katonái káki-egyenruhát kaptak, amely kevésbé szolgál célpontul az ellenségnek, mint a mostani fehér egyenruha. A katonákat beoltották himlő, vérhas és tifusz ellen.

HIREK

Budapest, június 14.

— **BUDAPESTI NAPLÓ.** Június 15-ikén új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **A király nyaralása.** Bécsből táviratozzák, hogy a király, a végleges megállapodás szerint, július 2-án utazik Ischlbe nyári üdülésre s augusztus végéig fog ott maradni.

— **Goluchowski szabadságon.** Gróf Goluchowski közös külügyminiszter — mint Bécsből táviratozzák — június végén kezdi meg szabadságát s mint minden évben, az idén is a Vogeezék tövében levő Vittel-fürdőre utazik. Még nincs megállapítva, vajjon ezuttal is találkozni fog-e gróf Goluchowski Delcassé francia külügyminiszterrel.

— **Frígyes főherceg adományja.** Frígyes főherceg ma négyezer koronát ajándékozott a boldogult Erzsébet királyné emlékére emelendő Örökimádás-templom építésének céljaira.

— **A király unokája.** Gizella főhercegnő és Lipót bajor herceg fiai, György és Konrád bajor hercegek tegnapelőtt földkörüli utra indultak. A két királyi herceg a legszigorubb inkognitóban utazik. Először Brémába mentek, ahol ma az Északnémet Lloyd *Kronprinz Wilhelm* nevű gőzösére ültek, hogy New-Yorkba hajózzanak. Amerikában az Egyesült-Államok jelentékenyebb városait fogják meglátogatni és megnézik a st.-louis-i világkiállítást is. Majd Japánban, Indián, Egyiptomon át térnek vissza Európába. A hercegeket, akik közül György 24, Konrád pedig 21 éves, báró Reitzenstein Vilmos százados, György herceg katonái nevelője kíséri utakon.

— **A vasutas katonák szabadulása.** Akiket fegyverbe szólított a királyi mozgósítási parancs, a nyolcezer vasutas katonát tegnap és ma bocsátották szabadságra, a királyi parancsára. Ötven napot töltöttek így katonai szolgálatban, de nem jártak azért rosszul, mert a katonaság teljes nagygyakorlatnak veszi ezt az ötven napot. A honvédségnél minden közlegény harminnyolc és fél krajcárnyi szoldot kapott; a közös hadseregbeliek naponként negyvenkilenc és fél krajcárt kaptak, mert ott a mozgósítást komolyan vették, s a rendes hadi szoldot adták a bevonulataknak. De amellet a szolgálatadó vasut is fizette a háborús idő alatt teljes illetményüket, s így akik takarékosak voltak, egész kis tőkét vittek haza. Az Üllői-úti Mária Terézia-kaszárnyában és a honvédkaszárnyában ment végbe a leszerelés, ahol jó időre bucsut mondtak az egyenruhának. A pályaudvarokról most már el fog tűnni a katonai uniformis, mely kissé ostromállapotszerű külsőt adott a polgári munka és a forgalom csarnokainak.

— **Tűz Ujpesten.** Veszedelemes tűz pusztított ma Ujpesten. Este hét órakor, kigyulladt Erkel András festékgyárosnak az Árpád-utca-ban levő háza. A lángok átcsaptak Bressler Samu szomszédos házára is és melléképületeivel együtt elhamvasztották. A ház értéke körülbelül 50.000 korona, ami azonban nagyrészt megérte, minthogy a házak biztosítva voltak.

— **Szerencsétlenség egy lakodalmon.** Bécsből jelenti tudósítónk telefonon, hogy mikor ma egy lakodalmas menet Bécsből Kahlendorf való felé tartott, az egyik kocsis lovai a Ferenc József-vasut egy előrobogó vonatától megbokrosodtak és szágulda vették a kocsit egy háznak, amelyhez odavágódva, a kocsit felborult. A benne ülő férfi könnyebben, egy kis gyerek pedig halálosan sebesült meg.

— **Manzoni Budapestben.** Manzoni hírneves bécsi énektanár, aki tanítványával, Erdős Richárd énekesel jött Budapestre és aki a magyar zene ügye iránti érdeklődésének mindenkor számos tanujelét adta, a zene körébe vágó kérdésekben mindenkinek szívesen ad felvilágosítást, aki Páris-szállóbeli lakásán délelőtt tíz és négy óra közt fölkeresi.

— **Tűz egy gyárban.** Veszedelemes tűz támadt ma reggel a külső váci-úton lévő Láng-féle gépgyárban. A hatalmas gyártelepen a nyers vasat felvonó helyiség képhényében keletkezett a tűz. Ez a kémény az öntőház és a gépház között nyulik a magasba. A kéményt már hónapok óta nem használták s csak ma vették először üzembe. Nem vették észre, hogy a kémény falában repedés van, amelyen keresztül szikra pattant ki s az öntőház tetőjének kiszáradt gerendái közé hullott s azt hamarosan lángra gyújtotta. A veszedelemet nyomban észrevették, alámirozták a gyári tüzoltóságot s a központi tüzorséget. A száraz tető pár pillanat alatt hatalmas lánggal égett s a raktárhelyiséget, gépházat és az asztalosműhelyt is fenyegette. Kivonult az V. VI. és II. kerületi tüzoltóság Markusovszky segédtiszt vezetésével, de mikorra kiértek, a gyári tüzoltók már eloltották a tüzet. Az öntőház teteje mintegy tíz négyzetméter terjedelemben leégett. A kár nem jelentékeny.

— **Könyv a vasuti sztrájkokról.** A napokban fog megjelenni *A vasuti sztrájkok* című munka, mely a vasutasok mozgalmának történetét foglalja magában. A könyv szerzője: Radó Richárd. Előszót írtak: báró Bánffy Dezso, gróf Bathányi Tivadar, Hock János és dr. Vázsonyi Vilmos. A tiszta jóvedelmet a perbefogott és felfüggesztett vasutasok családtagjainak felségélyezésére fordítják. A könyv ára egy korona, megrendelhető az *Érdekes Könyvtár* kiadóhivatalában (V. Kálmán-utca 2.)

— **Az automobil halottja.** Seebach mellett, Trier közelében ma egy vágató automobil halálra gázolt egy férfit, aztán szágulda ment tovább. Saarlouisban sikerült megállítani a motorkocsit, amelyben báró Pinsburg sietett Párisból Homburgba a Gordon Bennet-versenyre. A bárót letartóztatták.

— **A posta a nyaralóhelyeken.** A budapesti posta- és távirat-igazgatóság a nyaralóközönség igényeire való tekintettel Gödöllőn, Nagymaroson, Verőcén, Pécelen, Visegrádon

és Pócsmegyer-Leányfalun a távirat- és távbeszélő-szolgálatot, Mátvásföldön pedig a távbeszélő-szolgálatot kiterjesztette olyképpen, hogy e hó 16-ikától szeptember 30-ikáig, jövőben pedig minden év április 1-től kezdve szeptember 30-ikáig reggel 7 órától szakadatlanul esti 9 óráig tart a távirat-, illetve távbeszélő-szolgálat. A Budapest környékéhez tartozó többi nyaralóhelyen a távirat- és távbeszélő-szolgálat már régebben így van berendezve.

— **Tisztújítás Kolozsvárott.** Kolozsvárról táviratozzák: A város ma tisztújító közgyűlést tartott, amelyen több bizottsági tag halasztó-indítványt tett, de a közgyűlés a választás megtartását rendelte el. A polgármesteri állásra egyedül *Szvacsina* polgármestert jelölték, akit egyhangulag ismét megválasztottak. Megválasztották továbbá egyhangulag főjegyzővé *Eszterházy László*, főügyésszé *Gajzágó Manó*, alügyésszé *Polcz Dezso*, főpénztárossá *Tömösváry Miklós*. A délutáni gyűlésen megválasztották helyettes polgármesterré és első tanácsossá *Fekete Bélát* és első aljegyzővé *Tarnay Mórt*. A többi városi tanácsost holnap választják.

— **Halálozás.** Pollák Vilmosné, született Weisz Zseni negyvenéves korában meghalt Budapestben.

— **Szombathelyen** június 14-én elhunyt *Deutsch J. M.* gabonakereskedő, a Löwenstein és Deutsch cég főnöke. *Deutsch* a VIII. izraelita községi kerületnek elnöke, Vasvármegye törvényhatósági bizottságának tagja, az osztrák-magyar bank cenzorja, az általános takarékpénztár igazgatóság tagja volt. Ma délután temették nagy részvét mellett.

— **A bikaviadal.** Harmadszor mérköztek ma Hispánia fiai a bikákkal és ezuttal nagyobb számu közönség nézte végig az idegesítő viadalokat. A még mindig betegen fekvő *Pouly* espadát ezuttal is *Clarion* helyettesítette és fűrgeségével, ügyes mozgékonyaságával ma is nagy hatást keltek. Társai közül a pompásan ugró *Mery* is nagy hatást ért el és sikert aratott *Loignon* torero is, aki bámulatos erővel birkozott meg újra egy bikával. A közönség teljes mértékben méltányolta a torerők ügyességét és amikor a rózsákat be-beszúrták a bikák homlokába, valamint a banderilák befejező bedöfését zúgó tapsviharral honorálta. Őt bikával folyt ma is a mérkőzés s egy *Carpentino* nevű andaluziai bika vad dühében négy-szer is átugrott a manézs falán a vele ingerkedő torerók után. Befejezésül egy sevillai vörös bikával mérköztek a viadorok, mely alig rontott ki a sötét rejtekéből, szédítő iramban vágatott végig a porondon és a vörös leplektől fölingerelten, toporzékolva támadta a vele incselkedő aktöröket. A torerők ügyességén azonban ez a bős állat sem fogott ki s rövid időn belül már homlokán ékeskedett egy csomó róza, élénk bizonyosságul a viadorok vakmerőségének. *Clarion* espada csakhamar nyakába szúrta ennek is a két banderillát, ami a bika dühét a végtelenségig fokozta. Kevéssel ezután nyakába szúrta még a színes szalagokkal ékesített utolsó banderillát is *Clarion* s ezután felhangzott a háromszoros kürtész, a viadal befejezését jelezve. A közönség percekig tapsolt a félelmet nem ismerő toreróknak, akik grációzus mozdulattal köszönték meg az elismerést.

A bikaviadalok a mai estevel különben nem fejeződtek be, *Pouly* fiú megsebesülése miatt kénytelen volt külföldi szerződéseit felbontani és így a bikaviadalok rendezőségének sikerült a kiváló toreadorokat továbbra is itt tartani. Ennek következtében szombaton — tizennyolcadikán — és vasárnap — tizenkilencedikén — az előadások megismétlődnek. Az *Idegenforgalmi Vállalat*, engedve egyuttal a közönség minden rétegéből ezer és ezerszámra hozzáérkezett megkeresésnek, a helyárakat le-szállította és azokat következőképpen állapította meg: Páholyszék 12.50 korona, I. rendű zártzék 8 korona, II. rendű zártzék 6 korona, III. rendű zártzék 5 korona, I. rendű számozott ülőhely 4 korona, II. rendű számozott ülőhely 3 korona, III. rendű számozott ülőhely 2 korona. Elővételi ár nincs.

— **Magasabb nőiskola.** Az Országos Nőképzi Egyesület igazgató-választmánya elhatá-

rozta, hogy az intézetében jelenleg fennálló tanfolyamokat oly magasabb női iskolában egyesítse, amely nyolc osztály alatt teljesen befejezett modern nevelést ad a növendékeknek. Az intézet nevűl egyhangulag elfogadták a Veres Pálné magasabb nőiskola címet. Az ilyképpen átalakított iskola első osztálya már szeptemberben meg fog nyílni. Megjegyzendő, hogy a szép kulturális hivatást teljesítő egyesület leánygimnáziumát nem abszorbeálta ez az új tanfolyam, hanem az teljesen különállóan működik tovább is.

— **Fővárosi Orfeum.** *Waldmann Imra* igazgató, aki most új attrakciók szerződötése végett Berlinben időzik, rövid vendégzereplésre megnyerte *Tortajada* világhírű spanyol táncosnót. A táncosnó *Leoncavallo* egy operájában fog vendégzerepelni. Az orfeumot a nyári szünet alatt lényegesen átalakítják s augusztus 14-én nyitják meg újra.

— **Rendőri hírek.** *Odrubina Erzsébet* cseléd ma a Lukács-fürdő egyik kabinjában szerelmi bánatában marolgot ivott. A Margit-kórházba vitték. — *Kutsura József* erzsébetfalvai háztulajdonos tegnap az Erzsébetfalva mellett lévő erdőben felakasztotta magát. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

(x) Amerikai házi fagyalt-gépek Kertész Tódornál.

FŐVÁROS

(*) **A tanítás új rendje és ideje.** A közoktatásügyi bizottság ma ülésén két nagyon fontos kérdés foglalkoztatta. Mind a kettőt rég vitatják már iskolaügyi tényezők és szülők. Az egyik kérdés az, hogy az iskolában csak délelőtt legyen tanítás, a másik, hogy az előadás ne reggel nyolc órakor, hanem kilenc órakor kezdődjék. Az egyhuzamban való tanításra vonatkozólag az ügyosztály javaslata úgy szól, hogy hetenkint csak kétszer legyen délután előadás, akkor is csak könnyű tantárgyból, főként tornászából. A kérdés hosszabb vitában egész sereg fel-szólaló világította meg, köztük *Havas Rezső*, *Verédi Károly* tanfelügyelő, *Tenczer Pál*, *Szalai Mihály*, *Lád Károly*, *Wagner Jenő*, *Hegedűs Zsigmond*, *Adler Illés* óbudai főrabbi, *Sántha Lajos*. Miután *Bárczy István* tanácsos mint elnök még jelezte, hogy tulajdonképpen nem akarnak egyelőre mást, mint a csütörtöki felnapit szünetet felhasználni az egyhuzamban való tanításra, a javaslatot elfogadták. Az ügyosztály másik javaslatához, hogy azokban az iskolában, ahol az kellően meg van olkva, kísérletet tegyenek az iskolaidőnek 8 óra helyett 9 órakor való megkezdése iránt, a bizottság *Bardóc Pál* előadása alapján szintén hozzájárult. Mindkét reform kipróbálásánál azonban erős szerepe jut a napközi otthonnak is, főként olyan iskoláknál, ahová munkások gyermekei járnak nagyszámban. Mert a munkás ember télen is már hét órakor kell hogy iskolába küldje a gyermekét és délután sem ügylhet rá.

(*) **Tanítók és tanítónők jelölése.** A közoktatásügyi bizottság ma döntött a jelölések dolgában. Az üresedésben lévő és újjonnan szervezett állásokra a következő jelölések történtek:

A főreáliskoláknál: 1. egy magyar és németnyelvi tanszék: I. helyen dr. Ofenbeck Frigyes, II. helyen dr. Kelen Ferenc, III. helyen dr. Lukács Ödön. 2. két tornatanszék: I. helyen Ujhelyi Sándor és Cserjesi Károly, II. helyen Babel Rezső és Horváth Sándor, III. helyen Simon Miklós. 3. egy természetrajz-vegytani tanszék: I. helyen Krausz Vilmos, II. helyen Kohaut Rezső, III. helyen Kurzenreiter Károly.

A felsőkereskedelmi iskoláknál: 1. Egy magyar- és németnyelvi tanszék: I. helyen dr. Kelen Ferenc, II. dr. Ofenbeck Frigyes, III. Timár Izidor. 2. Egy francia- és magyar-nyelvi tanszék: I. Dr. Brokás Géza, II. Ney Ferenc, III. dr. Miklós Elemér. 3. Egy mennyiség-tan-termesztani tanszék: I. Székely László, II. Képesy Imre. 4. Egy kereskedelmi számtani és termesztani tanszék: I. Cizmadia Pál. 5. Egy kereskedelmi ismeretek-könyvtárellévezési tanszék: I. Sebestény Manó, II. Szabó Adolf, III. Aufferberg János.

A polgári iskoláknál: 1. Két igazgatói állásra: I. dr. Lengyel Alajos és Vaszkó György, II. Kecskői Ödön és Hóchrein Lajos, III. dr.

Kerékgyártó Elek és Schmidt Antal. 3. Két magyar és németnyelvi tanszék: I. S. Mann János és Marót Gyula, II. Hegedűs Zsigmond és Somogyi Béla, III. dr. Lukács Ödön és Fehérvári Ferenc. 3. Két németnyelvi tanszék: I. dr. Honti Rezső és dr. Kablinger Fülöp, II. dr. Offenbeck Frigyes és Relkovic Davoska, III. Farkas Edit és Stréter Berta. 4. Két magyar nyelv-történelmi tanszék: I. özevgy Kozma Samuné és Rákosi Margit, II. Hajnal Jánosné és özevgy Hegyi Gyuláné, III. Parall Olga és Takács Arnold. 5. Egy magyar nyelv-történelm-földrajzi tanszék: I. Dallos István, II. Balogh Benedek, III. Nagy Pál. 6. Egy magyar nyelv tanszék: I. dr. Kolozs Regina, II. dr. Birkás Géza, III. dr. Miklós Elemér. 7. Egy németnyelvi tanszék: I. dr. Szabó Viktor, II. Korbuly Augustus, III. Tomisics Janka. Egy történelmi tanszék: I. helyen dr. Dobruszky János, II. dr. Császár Mihály és III. Mustó Béla; két történelm-földrajzi tanszék: I. helyen Mustó Béla és Bogárné János, II. Dallos István és Marót Gyula, III. Abraham Gyuláné és Erendits Mária; egy magyar-torna tanszék: I. helyen Jenny Edith, II. helyen Dániel Jenőné, III. helyen Dorogvágy Irén; egy magyar nyelv-történelm-torna tanszék: I. helyen Nagy Pál, II. helyen Békássy Sándor, III. helyen Madarász László; két mennyiség-tan-termesztani tanszék: I. Lázár Kálmán és Egyéni Jolán, II. Rigó Ferenc és Weisz Margit, III. Mindszenty Teréz és Kiss Margit; egy természetrajzi tanszék: I. Sós József, II. Sztankovics Rezső, III. Gröger Aranka; egy természetrajz-vegytani tanszék: I. Sztankovics Rezső, II. Szüle Teréz, III. Stemmer Melánia; egy mértan-mértani-rajzi tanszék: I. Gilányi János, II. Nagy Béla, III. Binder Ferenc; egy mennyiség-tan-mértani-rajzi tanszék: I. Nagy Béla, II. Gilányi János, III. Kádár Dávid; egy számtan-mértan-kézimunka-tanszék: I. Földes Miksáné; egy rajztanszék: I. Machik Ilona, II. Özv. Gebhardt Alajosné, III. Seffer Gizella. Egy rajz-szépírási tanszék: I. Kunesch Márta, II. Özevgy Karosvsky Endréné, III. Géczy Aranka. Egy rajzi tanszék: első helyen Ibrig Sarolta, második helyen özevgy. Mikovszky Gézáné, harmadik helyen Rann Teréz; egy ének-tanszék első helyen Weber Károly, második helyen Gusz Ferenc, harmadik helyen Kapronczay Mihály; egy ének-németnyelvi tanszék: I. Erendits Mária, II. Marót Paula, III. Teller Celesztina; egy kézimunka tanszék: I. Barthone Károlyné, II. Abraham Gyuláné, III. Dániel Jenőné, a két kézimunka-torna tanszék: I. Kozma Dénesné, Biró Arminné; II. Köhlös Erzsébet. Spaunberger Aranka; III. Leidenfrost Janka, Borostyán Aranka; egy torna tanszék: I. Babel Rezső, II. Simon Miklós, III. Kovalovszky József.

Az elemi iskoláknál négy igazgató-tanítói állásra: I. Székely János, Révhyéni Iván, Sajó Sándor, Mousson Géza; II. Bardócz Pál, Csike Imre, Cserhalmi Ferenc, Taxner Árpád; III. Klement Alajos, Rakita Árpád, Banza Albin, Kiss Ildebet.

SZÍNHÁZ, ZENE

Opera. A százévesnél idősebb *Varázsvölgyben* ma este fiatal énekesek egész gárdája vonult föl az Opera színpadán. A szerződött fiatal tagokon kívül két ifju vendég lépett föl a legexponáltabb szerepekben: az új királyneját *Revere* Elvira, Sarastrót — Ney Dávid híres és klasszikus szerepét — *Erdős* Richard, az Opera ösztöndíjas növendéke énekelte. *Revere* Elvirának ma több alkalma volt kimutatni koloraturájának a szépségeit és a kisasszony el is követett mindent, hogy ez a másodszeri föllépés döntő sikerrel végződjék. Hangja könnyen, biztosan szárnyalt, staccatói tisztán pattogtak a magasságban. De az a véleményünk ma sem módosult, hogy a koloratúrás ének új csillagáról itt nem lehet szó és az, amit a brilláns művészetnek nevezünk, itt egyelőre még szegény dimenziókban van jelen. *Erdős* Richard kezdő volta messzemenő elnézésre tarthat számot. Ha Sarastrójt elég szerencsés kísérletnek minősítjük, ezzel sokat mondunk a fiatal novicius javára, akinek a hangja egészséges és jövőt ígér. Gyönyörű Paminó volt *Ambrusné*, ügyes és rokonszenves *Taminr Gábor*. Új szereplőt kapott *Papagónó* is. *Dalnoky* Viktor játszott és énekelte ezt a vidám legényt, olyan kedvesen és mulatságosan, annyi pajkos gráciával, hogy valóságos fűszere volt az előadásnak. És finom,

művészi énekében ezuttal a Mozart bájos zenéje is teljes jogaihoz jutott.

Nemzeti Színház. Gárdonyi Géza *Annuskájában* ma is párosával léptek elének a Nemzeti Színház vendégei. Annuska szerepében régebbi ismerősként üdvözöltük *Szohner* Olga kisasszonyt, a buda-temesvári színtársulat tagját, aki már szerepelt a nemzeti színpadon és megnyerte a közönséget játékaának a kedves elevenségével, felfogásának a finomságával. A multkor szerzett kellemes benyomás ma csak erősödött. *Szohner* Olga Annuskája nem pózol a naivitásával. Mindvégig friss és természetes. Olyan egyszerű és jólelkű leány, amilyennek a szerző gondolta. Kitiűnő partnere akadt a másik vendégben, *Palásthy* Sándorban, aki előtt most először tárultak föl a Nemzeti Színház kapui. *Palásthy* Sándor, a Kassai Nemzeti Színház tagja, a legszimpatikusabb fiatal színészek közül való, akik mindjárt első intrádára hozzáférnek a közönség szívéhez csinos külsejükkal, tetszetős hangjukkal és gazdag kedélyük melegével. Olyan naturbursch ez a fiatal színész, akiből idővel finomabb bonvivant is lehet. Balogh Miklós szerepében éppen úgy kiemelte a jókedvű, rusztikus udvarlót, mint a jobb családból származó fiu nemesebb magatartását. A közönség mind a két vendéget több ízben ószinte, zajos tapssal jutalmazta.

Maddó operapályázat. A Mészáros-féle operapályázat bíráló bizottsága ma délután tartotta döntő ülését a zenekadémia termében. Jelenvoltak *Mihalovich* Ödön elnök, *Beer* Ágoston, *Herzfeld* Viktor, *Kern* Aurél, *Kerner* István, *Mader* Rezső, dr. *Molnár* Géza, *Márkus* Dezső s *Márkus* József bírálóbizottsági tagok. A pályázatra három dalmű érkezett: *Edua*, *Lackfi* és *Petki Farkas leányai*. A művek tüzetes áttanulmányozása után a bizottság az operák egyikét sem tartotta a díjra érdemesnek s a pályázat ered ménytelenységét konstataván, elhatározta, hogy részletes jelentése kapcsán felterjesztést intéz a közoktatásügyi miniszterhez, amelyben a pályázat újból való kihirdetését kéri. A bizottság a jelíges leveleket elégette. A benyújtott pályaművek szerzői műveiket kellő igazolás mellett a M. Kir. Opera igazgatóságánál vehetik vissza 1904. évi szeptember 30-ikáig.

Vizsgahangversenyek. Nagyszámú közönség előtt ment vége vasárnap *Vámos* Gizella zenetanárnő zeneiskolijának ezidei első vizsgálati hangversenye a Terézvárosi Kaszinó dísztermében. A szülő-számokon kívül több kamarazene-szám előadással adták jelét a növendékek a komoly és megbízható zenei vezetésnek. A zongorázók közül kiténtek: *Tolnai* Irén, *Schvarcz* Böske és *Höcht* Mancsi. A hegedűosztályon *Schvarcz* Andor, *Bergmann* Endre és *Nagy* Pistike arattak megérdemelt elismerést. Sikerült hangversenyt rendeztek *Halász* Mariska cimbalomművészno tanítványai vasárnap délelőtt. Jeles játékkukkal kiténtek *Haverland* Margitka, *Danhellis* A-né, *Halaváts* Etkelka, *Pöldi* J-né. A közönség lelkes tapssal jutalmazta egy mesternőt mint tanítványait.

Rákosi Szidi színész-iskolájának elsőéves növendékei tegnap kezdték évszázó vizsgálatukat *Szabados* Béla énektanár vezetésével. Ma folytatva *Zsigmond* tanár a táncvizsgával. Ezt követi holnap *Bokor* József gyakorlati énektanár és befejezi 17-én és 18-án *Rákosi* Szidi és *Beregi* Oszkár vezetése mellett a drámai vizsgálati előadásokkal. A második és harmadik osztály utolsó drámai és táncvizsgáját a Király-színház színpadán tartják meg.

Városligeti Színkör. A Városligeti Színkör legközelebbi ujdonságában, *Feld* Mátyás és *Faragó* Jenő *A hét Szélinger* című bohózatában vendégképpen fellép *Rönsahegyi* Kálmán, a Nemzeti Színház tagja. Holnap Zolának *A pálinka* című színműve kerül színpadra.

Nyiltér.

Legelegánsabb uri ruhákat

legdivatosabb kiállításban, valamint előnyös ruhabörletet ajánl

TILLER MÓR és TÁRSA

cs. és kir. udvari szállító
Budapest, IV. kerület Váci-utca 35. szám.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Venus természetes legerősebb szénsav tartalmú és **Lithion** forrása tartalmú készítmények
Kézi-Polyáni széki forrás
Hathatos szorvos-hólyagbaj-vizeleti nehézségéknél: rheuma-csusz, cukor valamint katarrhus és emésztési zavarok ellen.
Főraktár: ÉDESKUTY L. Budapest.

Még a legutóbbi időkig egyetlen víz sem volt egészen biztosan adagolható

a vérköpésben, szivbajban és asthmában szenvedő embereknek, az újabb kísérletekből kiderült, hogy ilyeneknek egyedül a

MARGIT GYÓGYFORRÁS

„Margit-telep, — Bereg-megye.“

vize ajánlatos fogyasztásra, a mely ezek mellett nemcsak a **hugszervek** betegségeiben legjobb víz, hanem a **legkiténőbb borvíz**, és enyhén sós íze miatt mindenki, még a **legkisebb gyermekek is szívesen veszik magukhoz** a gyomor és légszó hurutos megbetegedéseknél.

Kapható minden gyógyfürdőben és fűszerkereskedésben.
Országos főraktár:

ÉDESKUTI L. cs. és kir. udvari szállítóval,
Ásványvíz-nagykereskedő Budapesten.

Borszei gyógyborvíz

HÁZANK BÚSÁKEGÉ

Ki sulyt helyez arra, hogy egészséges maradjon, az igyek borszei gyógyborvizet. Ez a víz nagy szénadtartalmánál fogva kedvezően befolyásolja az étvágyat és emésztést. Mint borvíz, mint hűsítő és üdítő ital a legelső minden vizek között.

Borszei gyógyfürdő

MAGYARORSZÁG PARADICSOMA

Ki sulyt helyez arra, hogy egészsége, ifjú frissesége megmaradjon, visszatérjen, az jöjjön Borszei, az egészségnék, az újjászületésnek a forrásaihoz.

Gyógyító tényezők Borszeiken: Magas fekvés (900 méter) magasnak fekszik, fenyő-és-erdőben. Tiszta, portó mentes levegő. — Szénadtartalmú gazdag vasas ivóforrások. Szénsavval feltöltött hideg lobbogó-fürdők. Kitiűnő vasas lápfürdők. Melegített szén-savas kádfürdők. — Hideg vízzel gyógyító intézet. — Massage. — Villamosság. — Tej- és savókúra. — Torránkúra.

Prospektusokkal, felvilágosításokkal kívánatra szívesen szolgál a fürdő-igazgatóság. Borszei (Sáskamegye).
A gyógy-borviz megrendelhető: Borszei-fürdő gyógy- és ásványvizek vállalatánál. — Budapest főraktár: Váci-körút 72. sz.

„Önsegély“ takaré- és hitelszövetkezet.

Budapest, VII., Wesselényi-u. 2., I. (Dohány-u. sark.)

IX. ÉVTÁRSULAT KEZDETE MÁJUS 1-ÉN.

Közlösönt nyújt hitellepes egyéneknek. Kamatok évenként csak a fennmaradó tőkertartozás után fizetendő és pedig hetenként a tőkertartozással együtt. Ingatlanokra kölcsön 1. és 11-k helyre. Váltószámítás! Gyors elintézés!

Elveszett

egy női arany óra, egyik fedele emából, kis arany lánc és arany csattal. A becsületes megtaláló illő jutalom fejében átadhatja Vörösmarty-utca 75. I. emelet 7.

SPORT

A krakói lövészonyok. A gálcfai urlovas-egylet ezidén Krakóban rendezti két-napos meetingjét. A mai megnyitó nap részletes eredménye ez:

I. *Megnyitó sikkverseny.* Díj 1100 korona. Távol-ság 2000 méter. Lovag Ostoia-Ostaszewski *Hejre na Soptice*-je (Raus) első. Policeman (Koller) második. Nasze wasze (de Pont) harmadik. Azután: *Fine fleur*. Totalizátor: 10: 16. Helyre-fogadások: I. 50: 72. II. 50: 118.

II. *Akadályverseny.* Díj 1300 korona. Távol-ság 3200 méter. Koller O. főh. *Wnuczka*-ja (Koller) első. Húség (Raus) második. Dalia (Hagelin) harmadik. Azután: *Ratuj*, *Skandal*. Totalizátor: 10: 40. Helyre-fogadások: I. 50: 103. II. 50: 92.

III. *Totalizátor gátverseny.* Díj 1500 korona. Távolság 2800 méter. Koller Ö. *Maikönijje* (Koller) első, Hogy volt (de Pont) második, Biszce (Bartosch) harmadik, azután Pityke. Totalizátor: 10:17. Helyrefogadások: I. 50:57. II. 50:56.

IV. *Allamdíj.* Díj 2500 korona. Távolság 4000 méter. Koller Ö. *Liskája* (Koller) első, Eszter (Krause) második, Didó (Bartosch) harmadik, azután Hableány, Pani Pimperl. Totalizátor: 10:25. Helyrefogadások: I. 50:71. II. 50:60.

V. *Katonatiszti akadályverseny.* Díj 1600 korona. Távolság 3600 méter. Hagelin H. fh. *Casertaja* (Hagelin) első, Chorazi (Koller) második. Totalizátor: 10:16.

VI. *Nyeretlenek gátversenye.* Díj 1300 korona. Távolság 2400 méter. Lov. Ostoia-Ostaszewski *Wladomosej* (Raus) első, Perkal (Bartosch) második, Katica (Koller) harmadik. Azután: Donna. Totalizátor: 10:21. Helyrefogadások: I. 50:66. II. 50:66.

*. *Berlin Hoppegartenben* ma a kétvések első nagydíjazású versenyét, a Sierstorpf-émlékversenyt futották. A 10.000 márkás versenyben az outsider *Princess Heiling* győzött a nagy favorit *Orla* ellen. Harmadik lett Frithjof. Futottak még: Scepter, Napoli és Maya. — Küzdelem után $\frac{3}{4}$ hosszal nyerve, 1 hosszal harmadik. Totalizátor: 10:73. Helyrefogadások: I. 20:42. II. 20:38.

*. *Az angol lóversenyek.* A híres ascoti meeting ma kezdődött. A megnyitónapon több nagydíjazású érdekes versenyt futottak, melyeknek eredményéről a következő távirati értesítést kaptuk:

Ascot-Stakes. Díj 2000 font. Sir. I. Miller *Merry Andrewje* (Rollason) első, Pure Gold (Butchers) második, Pradella (O. Madden) harmadik, futottak még Scullion, Kroonstad, Roe O'Neill, Wargrave, D'Orsay, Switchcap, Sandboy, Mountain Rose, Thunderbolt, Bowers, Florida, Prestwick, Jupiter Pluvius, Beaunemare, Sir Laddo, Imari, Goring Heath, Percussion és Lowe Game. Fogadások: 20:1, 100:7, 100:8. *Gold Vase.* 200 font. I. Mr. Joel *Bachelors* *Buttonja*, oddsza 9:2.

Biennial Stakes. 500 font. I. Lord Hamilton *Brother Billja*, oddsza 100:7. *Trial Stakes.* 500 font. I. Duke of Westminster *Grey Plumje*, oddsza 11:8.

Coventry Stakes. 1000 font. I. Lord Rosebery *Ciceroja*, oddsza 6:4. *Triennial Stakes.* 400 font. I. Sir E. Cassel *Exhequerja*, oddsza 1:2 reá.

Prince of Wales Stakes. 1000 font. I. Duke of Westminster *Rydal Headja*, oddsza 6:4.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ *Az ügyvédi kamara értekezlete.* Ma tartotta a budapesti ügyvédi kamara tavaszi értekezletét dr. Somogyi Miksa választmányi tag elnökle alatt. Dr. Pap József titkár változta a kamara működését az őszi értekezlet óta. A kamara ez idő alatt a gazdasági ügyeket is felvette működési körébe, úgy hogy a kamara legelőször kérdéseire rendezésre jutottak. Ugyancsak intézkedett a kamara arról is, hogy az ügyvédek iródi gyakorlatára gondosabb ellenőrzés alá kerüljön. Az igazságügy-miniszterhez a kötelező doktorátus és a középonti járásbírói ügyében történt felterjesztés. Dr. Szivák Imre kamarai elnök állandó ügyészi helyettesül kirendelte dr. Berger Miksa ügyvédet. A titkári jelentés tudomásulvétele után következett Suda János és érdektársai érsebetfalvai ügyvédek indítványára az őcsai járásbírósnak Erzsébetfalvára leendő áthelyezése iránt. Az indítvány körül még vita keletkezett, melyben résztvettek: dr. Döményi Dávid, dr. Kaál Elek soroksári, illetve érsebetfalvai, dr. Rácz Géza és *Enyiczkey* Gábor budapesti ügyvédek.

Az elnök figyelmeztette az értekezletet, hogy e fontos tárgyakat a választmány elé fogja utalni, mely egyedül van hivatva e tárgyban felterjesztést intézni az igazságügy-miniszterhez.

§§ *A haldokló rab.* Aradról táviratozzák: A haldokló Böhm Adolfot, az ipar-és népbank elítelt vezérigazgatóját az igazságügy-miniszter távirati engedélyére a fogházból kiengedték és egyik rokona lakására vitték, ahol kellő felügyelet alatt ápólják.

§§ *Egy képviselő rágalmal.* Nyitárról jelentik: Nyitvármegye közigazgatási bizottsága ma tartott ülésén foglalkozott *Veszelszky* Ferenc országgyűlési képviselő rágalmazási pörével. A bizottság fólhatalmazta a királyi ügyészséget, hogy *Veszelszky* ellen, mert a szeneci

főszolgabíróról azt állította, hogy megvesztegethető, emeljen vádat rágalmazás miatt. A határozat ellen *Veszelszky* fölébezzelt, de a bizottság a fölébezzést, mint nem hozzátartozót, visszautasította.

§§ *Kölosön a más nevére.* A büntető-törvényszék ma délben hirdette ki az ítéletet *Weinberger* Franciska szabóné és *Krausz* József utazóügynök előtt, akik özvegy Wolf Izidornét rávétek arra, hogy fiának Wolf Ernőnek nevére hamisított okiratokkal 20.000 koronás kölcsönt vegyen fel. Velük együtt a vádlottak padjára került ugyancsak magánokirathamisítás büntetetté *Weil* Dezső magánhivatalnok is, aki állítólag Wolf Ernőnek nevét több váltóra hamisította. A bíróság *Weinberger* Franciskát és *Krausz* Józsefet magánokirathamisítás büntetetté egy-egy évi börtönrre 1000—1000 korona pénzbüntetésre, nemfizetés esetén további 50 napi elzárásra ítélte. *Weil* Dezső ellen az ügyész vádat ejtven, a bíróság vele szemben az eljárást beszüntette.

TÁVIRATOK

A cseh tartománygyűlés.

Prága, június 14. A tartománygyűlést ma nyitotta meg *Lobkovitz* Ferdinánd herceg tartományi marsall, előbb cseh- aztán német-nyelvű beszéddel. Míg csehül beszélt, a németek maradtak ülve, mikor pedig németül folytatta beszédét, a csehek tüntettek az ülve maradással. A beérkezett irományok felolvasása után a német képviselők újból obstruálni kezdenek, a beadott szabadságolási kérelmekhez névszerinti szavazásokra vonatkozó indítványokat téve és tíz perenyi szünetet kérve. Herold és Kubr képviselők elítélik a németek obstruálását. *Herold* kijelenti, hogy a németek obstruálása a tartománygyűlésben legkevésbé sem befolyásolhatja a csehek taktikáját a Reichsrathban. A csehek nem bájják, ha a tartománygyűlés munkaképtelen marad is, de nem nézhetik nyugodtan, hogy a cseh tartománygyűlés, mint az egész monarchia első intézménye, téletenségre van kárhóztatva. (Emelt hangon: Ettől a tartománygyűléstől függ a *Habsburg-dinasztia* léte. (A csehek tapsolnak.) Két névszerint való szavazás után a tartományi marsall bezárta az ülést és kijelentette, hogy a jövő ülés idejét írásbelileg adja tudtul.

Anglia és a háború.

London, június 14. Az alsóházban *Normann* kérdi, vajjon Koreát elismerik-e független államnak. *Percy* államtitkár igenel válaszol. *Normann* továbbá kérdi, vajjon ha *Port-Arthur* valamely más hatalom, mint Oroszország szállná is meg, *Veihajvej* angol bérlete nyomban megszűnik-e. *Percy* azt válaszolja, hogy az 1898-ban kötött egyezményenl Khina hozzájárult ahhoz, hogy *Veihajvej* és a szomszédos területeket mindaddig bére adja Angliának, míg *Port-Arthur* Oroszország birtokában marad.

Összeesküvés Milner lord ellen.

Johannesburg, június 4. Hivatalosan közlik, hogy a rendőrség egy idő óta figyelemmel kísér több külföldit, akik közül az egyik azt a kérdékö nyilatkozatot tette, hogy *Milner* lord főbiztos ellen gyilkossági kísérletet követne el, ha ezt neki kellőképpen megfizetnék. A rendőrség további nyomozása folytán az elmúlt éjjel még más három embert elfogtak, akiket anarchistáknak tartanak.

A karthauziak milliói.

Páris, június 14. A képviselőházban *Pugliesi* nacionalista megint szóba hozta a karthauziak vesztegetési kísérletét. Azt követelik, hogy a karthauziak ügyének vizsgálata kiterjesztessék az avval összefüggésben álló összes tényekre és a vizsgálóbizottságnak adjanak vizsgálóbírói hatáskört. A sürgősséget indítványozta és osodálkozását fejezte ki, hogy *Langrave* még hivatalnokosodik, mint a st.-louis-i kiállítás biztos. Reméli, hogy a miniszterelnök fia mielőbb be fogja bizonyíthatni ártatlanságát.

Combes miniszterelnök kijelenti, hogy egyedül ő viseli a felelősséget és nem fog rágalmakat tűrni.

Brisson elnök megrója *Pugliesi*t, mert szenvedélyt visz a vitába. *Combes* fia ellen semmiféle vádat nem emelhet.

Pugliesi újságcikkeket akar felolvasni, de a szélsőbaloldal tulkiálta őt. A szónok utal arra, hogy azokat, akik a miniszterelnök fiát megtámadták, nem akarták esküdtették elé állítani.

Combes miniszterelnök megvetéssel utasítja vissza *Pugliesi* vádját és kijelentette, hogy szívesen hajlandó a bizottság munkálatait megkönnyíteni. Végül *Pugliesi* indítványának elhalasztását kívánja, amit kézfelemeléssel elhatározották.

A marokkói emberrablók.

London, június 14. A *Times* tangeri távirata szerint merényletet terveztek, hogy az olasz *Carasi* konzuli ügyvivőt, ki a vöröstől egy mértföldnyire lakik, elfogják. Lovas banditák lesbe álltak, hogy elfogják, de a hivatalnok idejekorán értesült a merényletről és bemenekült a városba.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, június 14. (A *Budapesti Napló* telefontelése.) Eladott buza tiszavidéki 78—81 kg. 9.65—10.— K. rozs 72—74 kg. 7.— K.; árpa 6.25—6.50 K.; tengeri 5.55—5.75 K.; cinquantin 6.65—7.20 K.; zab 5.80—6.40 K., válogatott 7.20 K.

Bécs, június 14. (A *Budapesti Napló* tudósítójától.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 639.50. Magyar hitelrészvény 744.—. Bécsi bankgyűlés 279.—. Union-bank 510.—. Länderbank 418.50. Osztrák-magyar államvasut részvény 624.50. Déli vasut 78.—. Elbavölgyi vasut 420.—. Északnyugati vasut-részvény —.—. Dohányrészvény 228.75. Rima-murányi vasmű 485.—. Alpei bányarészvény 407.—. Májusi járadék 99.20. Magyar koronajáradék 97.15. Osztrák koronajáradék 127.—. Lombard 117.37. Török sorsjegyek —.—. Német birodalmi márka —.—. Napoleon d'or 19.06.

Berlin, június 14. (Esti forgalom.) 4/0-os magyar aranyjárdék —.—. Magyar koronajárdék 97.40. Osztrák hitelrészvény 201.10. Osztrák-magyar államvasut 135.90. Déli vasut 16.50. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Osztrák bankjegy készpénz —.—. Buehtiehradi —.—. Orosz bankjegy 216.05. (Ultimo.) Lombard —.—.

Páris, június 14. (Zárlat.) Osztrák-magyar állami vasut —.—. Új török-konzol 84.87. Egyiptomi járadék 105.40. Osztrák Länderbank —.—. Párisi bankrészvény 1135.—. 3/0-os francia járadék 98.12. 4/0-os spanyol járadék 85.87. 3/0-os új törleszthető járadék —.—. Crédit foncier de France 686.—. Alpei bányarészvény —.—. 4/0 1890. román kölcsön 90.20. Görög kölcsön 228.—. Váltó Olaszországra 1/8. Váltó Amsterdamra 206.18. Váltó Brüsszelre 1/8. De Beers 488.50. Chartered 79.75. 5/0-os bolgár kötelezvény 425.—. Magyar aranyjárdék 101.50. Déli vasut —.—. Váltó Londonra 252.10. Osztrák aranyjárdék 105.72. Török sorsjegy —.—. Meridional vasut —.—. 4/0-os olasz járadék 104.10. Ottoman-bank 584.—. 3/100-os francia-járdék 98.12. Osztrák földhitelintézet 1285. Déli vasut elsőbbségi kötvény 316.—. 4/0-os 1896. román kölcsön 85.—. Dohányrészvény 361.—. Váltó Bécsre 104.12. Váltó német piacokra 122.25. Rio 1285.—. East Rand 195.—. Randfontein —.—. Magyar jelzálogbank 529.—. Az iránzat gyenge.

New-York, június 14. (Terménytőzsdé.) (Zárlat.) *Gyapot:* New-Yorkban helyben 12.40 (12.40). *Juliusra* 11.71 (11.78). *Szept-re* 11.29 (11.27). *New-Orleansban* helyben 13.1/8 (13.1/8). — *Petróleum:* Stand white New-Yorkban 8.05 (8.05). Stand white Philadelphianban 8.— (8.—). Refined in Cases 10.75 (10.75). Credit Balances at Oil City 1.59 (1.59). — *Zsír:* Western steam 7.05 (7.10). *Rohe* és *Brothers* 6.90 (6.90). — *Tengeri* iránzata gyenge. — *Juliusra* 53.3/4 (55.—). — *Szept-re* 53.7/8 (54.1/4). — *Dec-re* —.— (—.—). — *Buza* iránzata gyenge. — *Piros őszi helyben* 1.11 (1.11). — *Juliusra* 91.3/8 (93.1/2). *Szeptemberre* 84.1/4 (85.1/8). — *Dec-re* 83.7/8 (84.1/2). — *Májusra* —.— (—.—). — *Gabona* szállítási díja *Liverpoolba* 1.— (1.—). — *Kávét:* fair Rio 7. sz 7.— (7.—). — *Juniusra* 5.80 (5.85). *Szept-re* 6.05 (6.10). — *Liszt:* Spring Wheat clears 3.90 (3.90). — *Cukor:* 3.3/8 —.— (—.—. 3.3/8). — *Ón:* 27.75—28.75 (28.——28.50). — *Réz:* 12.62—12.70 (—12.50 12.75). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelentik.)

Chicago, június 14. (Terménytőzsdé.) (Zárlat.) *Buza* iránzata gyenge. *Jul-re* 84.3/4 (86.1/2). *Szept-ro* 80.3/8 (81.1/4). — *Tengeri* iránzata gyenge. — *Juliusra* 47.1/2 (48.3/8). — *Zsír:* *Juliusra* 6.72 (6.87). *Szept-re* 6.90 (7.05). — *Szalonna* short clear 6.87 (6.87). — *Sertésus:* *Juliusra* 12.35 (12.75). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

REGÉNY

A KIVÁLTSÁGOSAK

— Német regény. —

(27)

— Őszintén be kell vallanom, ezredes ur, hogy erről egyáltalában nem gondolkoztam. Már azon voltam, hogy segítsek Wilberg uron, de akkor olyasvalamit tudtam meg róla, ami lehetetlenné tette, hogy elhatározásomat végrehajtsam.

— És ugyan mit?

— Ezredes és Wettborn gróf feszült várakozással nézett Györgyre.

— Csak általánosságban válaszolhatok, mert hallgatásra vagyok kötelezve.

— A halottal szemben?

— Nem, egy élő iránt, az iránt, akitől a dolgot megtudtam. — És egy kis szünet mulva folytatta: — Amikor már-már el akartam küldeni a pénzt Wilberg urnak, egészen véletlenségből megtudtam, hogy Wilberg egy hozzám közel álló hölgyvel szemben úgy viselkedett, hogy minden becsületbírósnak egyszerű elbocsátásra kellett volna itélni őt, ha a dolog szóba kerül. Attól a pillanattól kezdve nem tudtam többé Wilberg urban gavallért és tisztességes embert látni, pedig én csak az ilyen emberen segíték.

Az ezredes nagyon hegyezni kezdte a fülét arra, amit György itt neki elmondott. A dolog nagyon kellemetlen volt neki, mi minden nem kerekedhetik még ebből? Legjobbiban szeretne volna abbahagyni a kérdéskösdést, de hát az mégsem ment, így szólt tehát:

— Ön tudja, hogy kötelessége bajtársainak becsületbevágó dolgairól, amelyekről tudomást szerez, a becsületbírósnak előtt jelentést tenni.

— Bizonyára, ezredes ur, ebben az esetben is megtettem volna mulhatatlanul, ha nem kellett volna tekintettel lennem arra a fiatal hölgyre, akit a legsúlyosabban kompromittált volna, ha a becsületbírósnál jelentést teszek. Ezért nem vállaltam felelősséget, másrészt nem akartam mint olyan, aki aránylag csak rövid ideje, hogy az ezrednél van, okot adni becsületügyi eljárásra egyik általánosan kedvelt bajtársunk ellen. Inkább hallgattam, legalább egyelőre. Hogy nyugodtan megfontolhassam, vajjon a hallgatásomért magam és a tisztikar előtt felelősséget vállalhatok-e, szabadságra mentem s arra is gondoltam, hogy izgatott lelkiállapotomban kerüljem a találkozást Wilberg ural. Amár nagyon jól tudok uralkodni magamon, összeütközésre került volna a sor köztöm és az elhunyt között, a párbaj kikerülhetetlen lett volna — föltéve, hogy a becsületbírósnak Wilberg urat elégtételadásra képesnek tartotta volna.

— Winkler hadnagy ur! — kiáltott fel az ezredes egészen elszörcnyedve. — Ezredemnek egyik tisztje, egy régi nemesi család tagja ne lett volna párbajképes! — fontolja meg kérem, amit mond.

— Megfontoltam, ezredes ur s nem esik jól vádat emelnem a halott ellen, aki már nem védekezhetik ellene.

— És miért teszi mégis?

— Hogy bebizonyítsam az ezredes urnak, hogy mint tisztességes ember nem is cselekedhettem másképpen, amikor Wilberg urtól a pénzt megtagadtam.

Ezt olyan nyugodtan, szilárdan és határozottan mondta, olyan nyíltan, becsületesen, hogy az ezredes felállott és kezét nyújtotta Györgynek.

— Ezt nemcsak hogy hittem, erről szilárdan meg is voltam győződve. Amennyire meg tudom itélni, ön teljesen kifogástalanul járt el s köszönöm önnek, hogy nem tett rögtön jelentést a becsületbírósnak, hanem először nyugodtan meghányta-vetete a dolgot. Sohasem kellemes, ha valamelyik bajtársunk ellen becsületügyi vizsgálatot kell indítani, különösen az ilyen esetben, amikor nagyon sok piszkot sódort volna fel.

— Nagyon sokat, — erősítette meg

György — többet, semmint hitte volna az ember.

— Hagyjuk hát ezt az ügyet, — határozott végül az ezredes — Wilberg a halálával vezekelt a bünéért, ön hallgatásra van kötelezve, maradjon hát önök között a titok.

Még egy-két kérdés következett s aztán elbocsátották Györgyöt, mire az ezredes az adjutánsához fordult:

— Na, mit szól hozzá, gróf?

— Wettborn gróf nagygyóndosan megtörülgette a monokliját, aztán így felelt:

— Nem tehetek róla, kedves ezredes, de úgy találom, hogy Winkler ebben az egész ügyben kifogástalanul viselkedett.

— Ez az én nézetem is, de valóságos szerencse, hogy nem beszélhet, minél kevesebbet tudnak meg a halotról, annál jobb. Szinte hallom a brigád és a divízió köreiben, hogy miképpen volt lehetséges, hogy Wilberg ilyen életet folytathatott, a nélkül, hogy tudtam volna róla. Jól vigyázzon, gróf, ez a história könnyen mindkettőnknek a nyakát szegheti, mert önnek is a szemére vetik majd, amiért nem tájékozott eléggé a tisztikar életmódjáról, különösen pedig Wilberg viselt dolgairól. Csak nem törődhetem minden egyes hadnagygyal, nem vigyázhatok mindegyikre, hogy a takaróján túl ne nyújtózkodjék. Hiszen erre való ön, kedves gróf, önnek kell intenie a fiatalabb bajtársakat, ha könnyelműek s ha látja, hogy az ön figyelmetése nem használ, akkor jelentést kell tennie, hogy az illető urak ellen lépéseket tegyek.

Az ezredes nagyon izgatott volt, komolyan tartott attól, hogy nyugdíjba küldhetik. Amikor az újságok megírták azt a felütést keltő cikket a kis Wilbergéről, akkor ő felsége elé idézték jelentéstételre és ő felsége annyira elégedetlen volt, hogy bizony nem valami kellemes percek voltak azok, amelyek az ezredes ott átélt. Világos, rideg szavakkal mondta ő felsége:

— Felelőssé kell tennem ezredparancsnokaimat azért, ami a tisztikarukban történik, s ha efféle históriák megessenek, amilyen most került napvilágra, akkor az nemcsak az ezredre szégyen, amely iránt mindig különös elismeréssel és kegygyel viseltetem, hanem szégyen az egész hadseregére.

Mentségül az ezredes csak azt mondhatta, hogy a kis Wilberg nemcsak őt, hanem az egész ezredet meg tudta tévesztetni, s ez kissé enyhítette ő felsége haragját.

— De azért mégis csak botrány maradt a dolog.

A parancsnok kegyvesztetten távozott s most a karrierjéért reszkedett, de az adjutáns ezuttal is meg tudta nyugtatni. Ha az ezredet nyugdíjba akarták volna küldeni, akkor már is megtették volna s hogy mit szól a brigád és a divízió, az most, miután a parancsnok már ő felségénél volt, egészen közömbös. Az ezredes urnak most már nem esik semmi baja s neki sem, hiszen őt magát személyesen nem is tehetik felelőssé. De azért neki is kellemes volt, hogy Györgynek hallgatnia kellett. Különben a kártyahistóriák még jobban kiderültek volna. És akkor talán mégis csak a rangjába került volna, hogy mint ezredadjutáns nemcsak hogy türte a játékot a kaszinóban, hanem némiképpen be is vezetett. A gróf örült, hogy a dolog úgy elsimult, s erősen föltette magában, hogy a legközelebb kinálkozó alkalommal szól György érdekében egy jó szót a hadnagyoknál és megmondja nekik:

— Gyerekek, Winkler kifogástalanul viselkedett, természetesen nem akarlak benneteket befolyásolni, csak a belátástokra bízom, vajjon nem akartok-e valamivel nyájasabbak lenni hozzá a jövőben.

Hanem amikor a gróf másnap a tiszt uraknak ezt a jól átgondolt mondkát kitalálta, azok bizony nem rajongtak valami nagyon érte. Amit Winkler tett, az ő helyen bárki más is megtette volna, ugyan mi különös van is azon? És ha nem mondhatja meg azt, ami becsületbevágót Wilberg ellen tud, akkor volteképpen meg sem igen lehet itélni, vajjon az a dolog csak-

ugyan olyan gonosz-e, s vádatokat emelni, a nélkül, hogy az ember bebizonyítaná őket, tulajdonképpen nem is egészen korrekt dolog. Vagy mindent mondott volna meg, vagy semmit sem.

Igy ment ez tovább s a gróf ezeket a vádatokat nem minden ámulat és megütközés nélkül hallgatta. Végül aztán nagyon komoly lett.

— Uram, csak annyit mondhatok ismételtel, hogy Winkler az ezredes ur nézete szerint is teljesen kifogástalanul járt el. Ha azt hiszik, hogy csak a legesekélyebb ok is van arra, hogy Winkler ellen eljárás indítandó, akkor nagyon tévednek s nagyon tanácsolom önöknek, hogy nézeteiket, amelyeket az imént közöltek velem, Winkler előtt még csak ne is említsék. Mert ennek következményei lehetnek önökre nézve, amelyek nem volnának kellemesek. Kérem, jegyezzék ezt meg maguknak.

Es a tiszt urak megjegyezték maguknak, de amit a gróf mondott, az nem járult hozzá ahhoz, hogy György iránt az érzelmeiket megváltoztassák. Azelőtt csak kényelmetlen volt rájuk nézve, most már gyűlölni kezdtek. Több volt, mint kellemetlen, hogy éppen György, aki pedig nem tartozott hozzájuk, akitől el akartak zárkózni, többet tudott Wilberg életéből, mint ők, hogy az elhunytól becsületbevágó dolgokat tudott, amelyekről jó volt, mint a gróf mondotta, hogy nem kerültek a nyilvánosság elé. Az ő nézetük szerint neki csak nyugodtan el kell mondania mindent, ők majd megítélik aztán, vajjon az, amit Wilberg tett, csakugyan olyan helytelen-e, s ők majd igazságosan, de elnézően is ítélnék majd, mivel olyasvalakiról van szó, aki közülök való. Hogy is történhetett az, hogy a gróf így beszél? Mert hiszen amit mondott, az más szavakkal ezt jelenti: teljes okotok van arra, hogy hálások legyetek Winkler iránt, aki szabadságot kért, hogy a Wilbeggel való találkozást és párbajt kikerülje. Hisz ez egyre cifrább kezd lenni. Ők, a nemes tiszték, hálára legyenek kötelezve az egyetlen bugrisnak? Ennek a pusztá gondolata is felháborította őket. És ugyan ki tudhatja, hogy csakugyan olyan nemes okok bírtak-e rá Györgyöt, hogy elutazzék? Talán csak így szól magában: ha találkozol vele, párbaj, lesz belőle s éppen ezért egyszerűen elutazott, mert biztosan számíthatott arra, hogy visszatérve, nem találja már életben Wilberget. Egyszerűen gyáva-ságból tért ki a párbaj elől, meghátrált és ilyen tisztet tartunk meg a hadseregben?

Minél többet beszéltek a bajtársak az esetről, annál jobban belelovalták magukat a haragba és ingerültsebbe és a bor, amely ezen a gyülekezeten bőségesen folyt a kasszinóban, még inkább felizgatta a lelküket.

— Fel kell irnunk az ezredeshez s tudtára kell adnunk, hogy nem akarunk ugyanabban a tisztikarban szolgálni Winklerrel. Vagy ő, vagy mi! — rikoltzott egy rekedtes hang.

De az okosabbak nyugalomra intették, hogy ennyire rosszul talán mégsem áll a dolog s miért kockáztatnak a maguk egzisztenciáját Winkler miatt? Hiszen tudhatják, hogy maga ő felsége protegálja s ha a feleséges ur megtudna valamit abból, hogyan vélekednek Winkler felől s hogy elhatározták, hogy nem viseselik azt az egyenruhát, amelyet ő nviselik akkor ő felsége talán nagyon zokon venné ezt, annál is inkább, mert ő felsége amugy is rossz szemmel nézi az ezredet. Hadd nőjjen meg előbb a fü Wilberg sirján, aztán majd föllephetnek György ellen. Egyelőre nincs más hátra, mint az eddiginél még világosabban megmutatni, hogy mint bajtársat nem szívesen látja a tisztikar, akkor talán még maga helyzeteti át magát s ha mint bugris nem volna magától elég érzékeny, majd tenni fognak róla.

György ugyancsak hamarosan észrevette azt a hangulatot, amely ellene támadt; fagyos hűvösséggel kezelték, nem beszéltek vele, ha csak lehetett, s kérdéseire csak a legeslegszücségesebb feleleteket adták.

(Polytatása következik.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

570.835. számú előfizető. Bármely drogériában vagy vegyiszer-kereskedésben megkaphatja. — **V. J. Mohol.** Gécsi István Alsó-Ábrányban született 1860-ban. — **Vasuti.** Vasuti altiszt és altiszt-gyakornoki állásra csak azok alkalmazhatók, akik legalább a középiskolák alsóbb osztályainak elvégzését igazolják. Az altiszt állások sorában a vonatkozó állások: főkoosimester, kocsifővigyázó, koosimester. Kérvényét az államvasutak igazgatóságához nyújtja be. — **281.876. számú előfizető.** A belügyminisztériumhoz nyújtson be kérvényt, amelyben két tanuval igazolja, hogy általában másképp hívják, mint amilyen név a születési bizonyítványában szerepel. — **Apsa.** Cégek megbízhatóságáról nem nyilatkozhatunk. — **Uj pálya.** 1. Bármely könyvkereskedésben megkaphatja a vonatkozó jegyzéket. 2. Az illető irodákban érdeklődjék. 3. A Király-Színház kötelékébe lépett. — **302.947. számú előfizető.** A selmecbányai bányászati és erdészeti akadémiá három éves tanfolyama évenként októberben kezdődik. Az igazgatóság kívánatra készséggel ad utmutatást. — **G. J. Torna.** Könyvtörök Lapja: Budapest, VIII. Kerepesi-ut 63. szám. — **L. Á. Besztercebánya.** Államig segélyezett mechanikai tanműhely: Budapest, I. Alkotás-utca 16. szám. — **S. M. Poroszló.** A doktorátussal tekintetes cím jár. — **Kiváncsi. W. A. Szigetvár.** Budapesti Leányegyesület; V. Béla-utca 4. szám. — **K. F. Dombóvár.** A per megindítása előtt ajánlatos, hogy a pénztárt szőlítés fel kötelezettségnek teljesítésére. Az intézmény humanitárius hivatásának semmi esetre se felel meg az a kikötés, hogy vizgázatlanság esetén nem fizet segélyt. Végre is a legtöbb baleset többé-kevésbé vizgázatlanság folyományaképpen áll elő. A segély megtagadásában akkor volna ráció, ha a vizgázatlanság csak ürügy volna a pénztár megkárosítására. — **P. G. 64434.** 1. Fatermelő vagy fakereskedő hivatalnok. 2. Pótsorozásra kell mennie. 3. Radó Antal: Idegen szavak szótára. Ára 4 korona. 4. Oroszország ötmillió, Japán 400.000 katonát állíthat. — **V. h. á. 1.** Orvos dolga. 2. Legjobb módszer az eleven társalgásban való gyakorlás ahhoz értő környezetben. — **F. F. Bajnok.** Az, hogy az ikes ígékét néha iktelenül ragozzuk, csak nyelvészokas, amely gyakran statuál kivételt. — **A. B. C.** A vizonvadás alaposágát mi nem bírálhatjuk el. Bizson meg ügyvédet a képviselőtől. — **Régi előfizető.** Kötelezni nem lehet rá. Csupán méltányosságból adhat valami kegydíjat. **M. B.** Köszönjük. Majd alkalom adtán szavát tesszük. — **Fontos. Érsekujár.** Csak úgy léphet be a felsőkereskedelmi iskola harmadik osztályába, ha főlvételi vizsga keretében beszámol az első és második osztály anyagában való jártasságáról. — **H. S. Ezeres.** Mind a kettő számit, még pedig mind a kettő százat. — **Ó. B. Miklósa.** Nem érvényes. Sorsjegyeiről legközelebb. — **Hü olvasó.** Pour condoler. Magyar egyértelműje: fogadjja részvétetet. A sorsjegyről legközelebb. — **I. S. 120.** Nem lehet. — **Vilnyei előfizető.** Gimnáziumi vagy reálistkolai érettségivel beiktathatja magát szeptemberben a műgyetem hallgatói közé. Akkor egyszersmind mindenbe beavatja az illetékes hatóság. — **K. Á.** A kereskedelmi miniszter egy konkrét esetből kifolyólag kimondta, hogy a fogyasztási szövetkezetek csupán tagjaiknak adhatnak el árukat. A döntést teljes terjedelmében közli a Magyar Hítel című szövetkezetügyi szemle június 12-iki száma, amelynek a kiadóhivatala (VII., Károly-körút 5.) 40 fillér bélyeg ellenében megküldi azt a számot. — **M.** Az eljárás helyes. Az engedélyezés azonban a pénzügyi hatóságoktól függ.

KÖZGAZDASÁG

A trieszti bomba.

— Hajóströsztök egymás ellen. —

Budapest, június 14.

Az Austro-Americana-nevű hajóstársaság felügyelő bizottsága a napokban gyűlést tart, amelyen megbeszéli és nyilván el is fogadja azt a szerződés-tervezetet, mely szerint egyrészt szerződési viszonyt létesít a Hamburg-Amerikai és az Észak-német Lloyd-társasággal, másrészt részvényfőkéjét, amely eddig négy millió korona, 15 millióra emeli föl. E szerződési viszony létesítésének, valamint a részvényfőké fölemelésének

az a célja, hogy a két német hajós-társaság, amely a Morgan-tröszt tagja, ilyen módon eredményesebben vehesse föl a versenyt a *Cunard-Line*s az *Adria* társaság hajózási társulatok ellen. Az *Adria* társaság főforgalmi vonalai a Közép-tenger egyes kikötői között vannak. Ezen a területen az Austro-Americana nem versenyez vele direktvon, hanem egy főkvállalata által. A főtamadást azonban most készülnek intézni a *Cunard-Line* és az *Adria* ellen, amikor az atlanti forgalomban való versenyre szövetkeznek. Tudvalévő dolog, hogy a német hajóstársaságok csak nemrég nyújtották be a magyar kormányhoz az amerikai kivándorlásra vonatkozó engedély-kérvényüket, melynek elintézésével, úgy látszik, nincsenek melegegvedve, mert a kormány a *Cunard-Linere* bízta az amerikai kivándorlást. A *Cunard-Linere* ezenkívül sikerült az osztrák kormánytól is engedélyt nyernie s ez engedély alapján Triesztben már létesített is kivándorlási ügynökséget. A konkurrens hajóstársaságok most már attól félnek, hogy a *Cunard-Line* Ausztria részéről is megszerzi a szállítási kizárólagosságát, s így sietnek, hogy Triesztben erős versenytársaiikat jelentkezhessenek. E törekvésekben legalkalmasabbnak látszott előttük az Austro-Americana-val való szövetkezés. Bécsben ma erősen foglalkoztatja a kormányköröket az a kérdés, hogy nem lett volna-e lehetséges, hogy az Amerikába való kivándorlást ügyét kizárólag osztrák társaságnak adták volna. Annyi bizonyos, hogy a Lloyd-társasághoz ez irányban kérdést intéztek, de ez olyan föltételekkel állott elő, amelyeket a kormány nem teljesíthetett. Ilyen módon keletkezett aztán az Austro-Americana hajóstársaság és a Morgan-tröszt két német tagja közt kötéendő szeszódés gondolata, amely által most az a helyzet áll elő, hogy egy osztrák társaság versenyezni fog egy olyan angol vállalattal, amelyet a magyar kormány támogat. Ehhez járul az, hogy szakértők állítása szerint a *Cunard Line* sem, de az új szerződési viszonyba lépő társaságok sem bírhatják sokáig a versenyt s így megegyezésre kell lépniök egymással. Amde ez a megegyezés csak úgy jöhet létre, ha a *Cunard Line* és az *Adria* a magyarországi kivándorlási szolgálatból egy részt átenged a németeknek, vagy ha legalább semmiféle hatósági kitanítás nem terelné a kivándorlókat a *Cunard Line* hajóira.

A harc a hajóstársaságok közt ilyen módon egyre élesebbé válik és beláthatatlan, hogy mire fog vezetni. Akik a békeséget remélik, azok az amerikai vasúttársaságok néhány év előtti versenyére utalnak, amely ugyan páratlan heves volt, de csakhamar békeséges megegyezéssel ért véget.

Vásárosarnok. (Vámos és Bruszt jelentése.) Hozatalaink a mai napon is kiesinyek voltak és habár az érdeklődés legtöbb cikk iránt jó, élénk üzlet nem fejlődhetett ki. Részleteiben a következőleg alakult az üzlet: *Husfélék:* vidéki marhahús eleje 90—96, hátulja 96—110 korona 100 kilonként. — *Lehuzott sertéshús* 120—140, sertések szalonnával 112—120 fillér kilonként. — *Ötött borjúk* borbén, hosszan mérve, súlylevonás nélkül 90—100 fillérral voltak a forgalomban kilonként. — *Tajás:* I. rendű friss telt áru 56—57, gyengébb minőségű 55 koronát jegyzett eredeti ládánkent. — *Tejtermékek:* I. rendű szövetkeztői teavaj 196—210, jó friss főzövaj 140—160 fillér, friss tehéntúró 16—20 fillér kilonként. — *Vágott baromfi:* I. rendű szépen tisztán kezelt hizott libák kilója 128—134 fillér. — *Élő baromfi:* rántani való csirke 1.20—1.50, sütnivaló 1.50—2.40, tyúk 2.40—3.20, hizott liba 6—8 korona páronként. — *Vadfélel:* őzek kilója 140—160 fillér. Vaddisznó kilója 70—90 fillér. — *Cseresznye* 16—44, meggy 24—50, ribizli 16—30, eper 24—30 fillér kilonként minőség szerint. — *Uj burgonyában* szilárd az üzlet és ma fejlett rózsaburgonya 11—koronát jegyzett métermázsánként.

Szecsáarak. A kontingens nyersszesz ára *Budapest*en 46.50 korona pénzben, 47.50 korona áruban. — *Bécsben* a kontingentált készáru 46.60 korona pénzben, 47.— korona áruban.

Borjувásár. 1904. évi június hó 14-én. (A budapesti marhavásártéri vásárpénztár rész-

vénytársaságtól.) Felhajtás. Belföldi élő borjú 1204 drb, leölt borjú — db. bécsi borjú — darab, növendékmárha 9 darab, élő bárány — darab, leölt bárány — darab. — *Árjegyzések:* Belföldi élő borjú I. rendű 84—96 f.-ig, kivételes 100— fillér, II. rendű élő borjúkért 64—82 f.-ig 1 kilonként, leölt borjú I. r. — f.-ig, II. r. — f.-tól — f.-ig, kivét. — f. kilonként, levonás nélkül. Rugott borjúkért 50—56 f.-ig. Növendékmárha 63—64 f.-tól — f.-ig, I. r. — f.-ig, középminőségű — f.-ig, alárendelt — f.-ig 1 k.-kint. Bárány élő — koronát, leölt bárány — koronát, kivételesen — K.-ig páronként. Az irányzat általában lanyahta volt, az árak 1—16 fillérral kilogrammonként csökkentek.

Sertés-konzumvársári jelentés. (A székesfővárosi sertésvásár és közvágóhid intézőség.) Június 14-én. Fölhajtás összege 767 drb sertés, — darab süldő. Előző napi eladatlan maradvány 52 darab sertés, — darab süldő, összesen 839 darab sertés, — darab süldő. Eladatott 763 darab sertés, — darab süldő. Eladatlan maradvány 76 darab sertés, — darab süldő. A vásár irányzata közepes. Az árak hanyatlottak. — Következő árak jegyzettek: Zsirtsertés: Öreg I. r. 350 kilogrammon felül 91—93 K.-ig, II. rendű 280—350 kilogrammig — fillérig, II. rendű selejtezett — fillérig, kanló 80—90 fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 94—98 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogrammig 88—96 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogrammig 80—92 fillérig, süldő — fillérig, malac — fillérig. Hussertés: nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, könnyű 140—300 kilogrammig 92—96 fillérig, süldő 96—100 fillérig, malac 40 kilogrammig — fillér. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, élősúlyban értendők.

Bécsi sertésvásár. A st-marxi központi vásárosarnokban ma megtartott sertésvásárra felhajtattott 5071 süldő, 2742 közép és 2006 nehéz sertés.

Jegyzések kilogrammonként, élősúlyban (a fogyasztási adót nem számítva): elsőrendű sertés 99—101 fill., kivételesen 102 fillér, középminőségű 99—102 fillér, kivételesen 103 fillér, könnyű sertés 90—96 fillér, fiatal sertés 80—100 fillér, süldő — fillér.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, június 15.

Jó kínálat és ugyanoly kereslet mellett készbuza szilárd irányzatú volt, elkelt 30.000 mm. 10 fillérral magasabb áron. Rozs pár fillérral magasabb és 652-50 kg. kötetett budapesti paritásra, takarmányikké szilárdak.

Eladatott:

Buza, Tiszavidéki: 600 mm. 80 k. 9 K. 52½ f., 400 mm. 80 k. 9 K. 52½ f., 1000 mm. 80 k. 9 K. 50 f., 500 mm. 80 k. 9 K. 50 f., 400 mm. 80 k. 9 K. 50 f., 800 mm. 80 k. 9 K. 50 f., 200 mm. 80 k. 9 K. 40 f., 100 mm. 80 k. 9 K. 40 f., 100 mm. 80 k. 9 K. 50 f., 400 mm. 80-5 k. 9 K. 50 f., 650 mm. 80-5 k. 9 K. 50 f., 100 mm. 80 k. 9 K. 42½ f., 300 mm. 79-5 k. 9 K. 40 f., 300 mm. 79-5 k. 9 K. 45 f., 400 mm. 79-5 k. 9 K. 42½ f., 200 mm. 79-5 k. 9 K. 37½ f., 300 mm. 79 k. 9 K. 42½ f., 200 mm. 79 k. 9 K. 40 f., 300 mm. 78 k. 9 K. 22½ f., 100 mm. 77-8 k. 9 K. 22½ f., 100 mm. 78 k. 9 K. 22½ f., 100 mm. 77-8 k. 9 K. 22½ f., 100 mm. 78 k. 9 K. 22½ f., 100 mm. 77-8 k. 9 K. 22½ f., 100 mm. 78 k. 9 K. 22½ f., felső, 1050 mm. 79-7 k. 9 K. 40 f.

Mezőhegyesi: 2000 mm. 78 k. 9 K. 32½ f. *Fehérmegyei:* 500 mm. 78 k. 9 K. 15 f., 150 mm. 77 k. 9 K. — f., 100 mm. 76 k. 8 K. 85 f., 500 mm. 75-5 k. 8 K. 85 f. *Pestmegyei:* 1000 mm. 77 k. 9 K. 05 f. *Tolnai:* 1800 mm. 76-6 k. 9 K. — f. *Marosmenti:* 1800 mm. 77-8 k. 9 K. 30 f. *Bánsági:* 1850 mm. 78-5 k. 9 K. 30 f. *Bácskai:* 200 mm. 78 k. 9 K. 30 f. *Ó-Becsei:* 2044 mm. 77 k. 9 K. 30 f. *Dunai:* 1500 mm. 77-4 k. 9 K. 05 f., 900 mm. 77 k. 8 K. 95 f.

Mind három hónapra.

Rozs: 500 mm. 6 K. 52½ f., 800 mm. 6 K. 50 f., 500 mm. 6 K. 50 f., 300 mm. 6 K. 50 f., 100 mm. 6 K. 45 f., 100 mm. 6 K. 40 f. paritásra, 200 mm. 6 K. 50 f.

Zab: 100 mm. 5 K. 95 f., 100 mm. 5 K. 90 f., 100 mm. 5 K. 85 f., 100 mm. 5 K. 72½ f., 250 mm. 5 K. 70 f., 270 mm. 5 K. 67½ f. *Tengeri:* 100 mm. 5 K. 35 f., 100 mm. 5 K. 32½ f., 100 mm. 5 K. 27½ f.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti

aru- és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben és kilogrammonként.

Table with columns for Buza (Tiszavidéki, Fehérmegyei, Pestvidéki, Bácskai, Szarv) and 50 kilogramm ára (K-tól, K-ig).

Table for Egyéb gabonamétek (Buza, Árpa, Kéles, Zab, Tengeri) with columns for 50 kilogramm ára (K-tól, K-ig).

Table A határidőszlet folyamán a következő kőtések történtek: Juniusi buza, Októberi buza, Májusi rozs, Októberi rozs, Juliusi tengeri, Auguszt. tengeri, Májusi tengeri (1905), Májusi zab, Októberi zab, Auguszt. reepe.

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tözsdén:

Table with columns for Májusi buza, Októberi buza, Májusi rozs, Októberi rozs, Májusi tengeri, Juliusi tengeri, Augusztusi tengeri, Májusi tengeri (1905), Májusi zab, Októberi zab, Repece augusztusra.

Délután fél 5 óraker zárul:

Table with columns for Májusi buza, Októberi buza, Októberi rozs, Májusi zab, Októberi zab, Májusi tengeri, Juliusi tengeri, Augusztusi reepe.

A budapesti értéktözsde.

A mai tözsde minden buzdítás híjján üz-fettelenül folyt le és árfolyamok csekély ingadozások után kissé gyengébben zárultak.

Valuta és ércáru változatlan. Előtözsde tartott. Osztrák Hitelrészvény 639.75—640.75. Magyar Hitelrészvény 744.50—745.25. Városi villamos vasut 330.75—331.—korona.

A déli tözsde. Zárultak: Magyar Hitelrészvény 744.—. Rimamurányi vasutú 485.—. 484.75—484.50. Jelzőbank 500.—. Városi villamos vasut 330.75 korona.

A helpi értékek piaca tartott. Kötöttet: Magyar aszfalt 128—133. Adria m. kir. tengeri hajózási részv. társaság 474 korona.

A prémiumszletben díjbiztosításokért fizet-tek: Osztrák Hitelrészvényekért holnapra 4.—5.— korona, 8 napra 9—11 korona, 1904. június hó végére 14—16 korona.

Utőtözsde csendesen, forgalom nélkül maradt. Kötöttet: Osztrák Hitelrészvény 639.95—639.75 korona.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Table with columns for Államadósság, a) Magyar Államadósság, b) Osztrák Államadósság, and Arany, med. Jun-ra, Koronajáradék, Koronaj. utim., Jun-ra, Koronaj. 3 1/2%, Vaskapu-köl.

Table e) Egyéb nyilvános kölesönök. Budapest fív. 1897. 4% köl. 90.—, 96.75, Temes-Béga társulat 4% 98.—, 99.—. Bankok: Angol-osztrák bank, Első magyar iparbank, Pannón hitelbank, Hazai bank, Hermes m. áit. váltóútl. r.-t., Magyar hitelb., Ugyanas jun., M. agr. és járb.

Table Kőzlekedési vállalatok részvényel. Adria tengh., Bpesti közúti vaspálya 50%, Bpesti közúti vp. élv. jegy, Bpesti vill. városi vasut., Ugy. élv. jegy.

Table Malmok. Concordia, Első budapesti, Erzsébet, Lujza.

Table Vasmű- és gépgyár-részvények. Első m. gazd. gépgyár, Jánubus, Ganz.

Table Különféle vállalatok részvényel. ált. vag. köl., Bpesti ált. vill., Betűöntöd. r.-t., Gyapjarm.-gyár, Érszényszerf., Scritshild. r.-t., Spórium-gyár, Piumei rizsh., Gschwindt-féle szeszgyár.

Table Bányák és téglagyárak. Északm. kősz., Felsőm. bányá-és kőb., Istv. tég. gy., Kőbány. gősgy., Magy. szénfűt.

Table Biztosító-társaságok. Bécsi biztosító, Bécsi élet-és járadékhit., Első magy. áit., Foncière.

Table Takarékpénztárak. Belvárosi, Bpesti III. ker., Bpesti IV. ker., Bpesti kőp. és Bpesti zalogt., Egyes. bpesti.

Table Sorsjegyek. Bazilika, Ugy. o. felülb., Bécsvárosi 512.—, Jó-ziv*, Ugy. o. felülb., M. vörös-ker., Ugy. o. felülb.

Table Pénzmekek. M. vagy oszt., arany vert, arany kör., 20 fre. arany, 20 márk. arany.

A budapesti terménytözsde.

A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Table with columns for Jegyzékek: Heremag lucerna magyar 42.—, 49.— korona, vörös aprószemű 36.—40.— korona, vörös erdélyi — korona, vörös bántási — korona, középszemű 43.—45.— korona, nagyszemű 46.—50.— korona, Disznozsir: budapesti 62.—62.50 korona, vidéki — korona, Táblaszalonna: légen szárított vidéki — korona, városi 4 darabos 51.—51.50 korona, 3 darabos 54.—55.50 korona, füstölt — korona, Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — korona, 120 darabos — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona, azonnali szállításra. Szerbiai, szokás szerinti minőség — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona, Szilvaiz: szlovéniai 13.—14.— korona, szerbiai 11.—12.— korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktözsde.

A spekulációnak a mai előtözsden nem volt alkalmja arra, hogy tartózkodásából kilépjen.

A déli tözsde nagyon kedvetlen volt és mindvégig üzletellen maradt. Zárlat rendkívül üzletellen.

Bécs, június 14. (Magyar értékek zárlata). 4% aranyjárdék 117.90. Magyar koronajárdék 97.15.

Tiszai és szegedi kölesön-sorsjegy 160.—. 4% magyar földterhermentesítési kötvény 97.60. Magyar hitelbank-részvény 743.50. Magyar nyeremény-kölcsön-sorsjegy 207.50. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank-részvény —. Kassa-oderbergi vasuti részvény —. Rimamurányi vasutú részvény 485.—. Magyar kereskedelmi bank —. Magyar emkorporat. 1540.—. Magyar vasuti kölesön ezüstben —. Magyar keleti vasuti állami kötvény —. Magyar jelzőbank —. Adria hajózási r. t. 473.50. Az irányzat csendes.

Bécs, június 14. (Osztrák értékek zárlata). 4 1/2% papírjárdék 99.20. 4 1/2% ezüstjárdék 99.—99.75. 4% osztrák aranyjárdék 118.50. Osztrák koronajárdék 99.20. 1860. sorsjegy 152.35. 1864. sorsjegy 257.—. Osztrák hitelsorsjegy 463.—. Osztrák hitelrészvény 639.75. Angol-osztrák bank —. Unionbank 518.—. Bécsi bankgyesület 509.75. Osztrák Landerbank 426.—. Osztrák-magyar bank 1619.—. Osztrák-magyar államvasut 632.50. Déli vasut 78.—. Elbevélygi vasut 420.—. Dunagőzhajózás társaság 840.—. Alpeisi részvény 406.75. Dohányrészvény 328.50. 20 frankos arany 19.02. Cs. kir. arany (vert) 11.33. Londoni váltóár 239.45. Német bankváltók 117.37. Lipót-kohó 325.—. Bécsi Tramway Litt B. —. Bécsi Tramway Litt A. —. Osztrák Lloyd 645.—. Török sorsjegyek 127.—. csendes.

Külföldi értéktözsde.

Berlin, június 14. (Zárlat). 4 1/2% papírjárdék —. 4 1/2% ezüstjárdék —. 4% osztrák aranyjárdék 101.—. 4% magyar aranyjárdék 99.60. Elbevélygi vasut —. Osztrák hitelrészvény —. Magyar koronajárdék 97.40. Déli vasut 16.50. Osztrák-magyar államvasut 135.90. Károly Lajos vasut —. Kassa-oderbergi vasut —. Orosz bankjegyek 216.05. Bécsi váltóár 85.15. 4% új orosz kölesön —. Magyar vasuti beruházási kölesön —. Török dohányrészvény —. Alpeisi bányarészvény —. Olasz járdék —. Disconto Commandit 186.10. Magyar hitelbank —. Altai-ános villamoságit Edison 214.25. Dynamit Trust 163.60. Gelsenkirchenei 216.30. Harpeni 198.80. Laurakohó 242.90. Az irányzat gyenge.

Frankfurt, június 14. (Zárlat). 4 1/2% papírjárdék —. 4% osztrák aranyjárdék 101.10. 4% magyar aranyjárdék 99.50. Osztrák hitelrészvény 201.40. Osztrák-magyar államvasut 136.—. Északnyugati vasut —. Bústiehradi vasut —. Londoni váltóár 203.95. Bécsi bankgyesület 129.40. Villamos részvény —. 3% magyar aranykölcsön 82.60. 4 1/2% osztrák ezüstjárdék 100.05. Osztrák koronajárdék 99.45. Magyar koronajárdék 97.40. Osztrák-magyar bank 116.70. Déli vasut részvény 16.60. Elbevélygi vasut —. Bécsi váltóár 85.16. Párisi váltóár 809.65. Unionbank részvény —. Alpeisi bányarészvény 207.—. Az irányzat csendes.

Hamburg, június 14. (Zárlat). 4 1/2% osztrák ezüstjárdék 99.70. 1860. sorsjegy —. Déli vasut 16.20. 4% osztrák aranyjárdék 101.—. Osztrák hitelrészvény 200.95. Osztrák-magyar államvasut 135.50. Olasz járdék 102.90. 4% magyar aranyjárdék 99.80. Az irányzat csendes.

A budapesti kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Június 14. A sertésüzlet irányzata: változatlan. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) — fillérg. Öreg közép (páronként 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 114—115 fillérg. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 115—116 fillérg. Fialat könnyű (páronként 260 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogrammon felüli súlyban) — fillérg. Közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) — fillérg. Könnyű (páronként 240 k-gramm terjedő súlyban) — fillérg. — III. Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban — fillérg. Közép (páronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. — IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (páronként 240 kilogrammon felüli súlyban) — fillérg. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. — V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogrammon felüli súlyban) 111—112 fillérg. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 113—114 fillérg. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 113—116 fillérg.

Sertésleltés zám: 1904. június 12. napján volt készlet 36.169 darab. — 1904. június 13. napján felhajtott 898 darab. 1904. június 13. napján elszállított 540 darab. 1904. június 14. napján maradt készletben 36.527 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Június 14. —

Kinevezések. A kereskedelemügyi miniszter a m. kir. államépítészeti hivatalok létszámában Karácson Endre kir. főmérnöki címmel és jelleggel felruházott kir. mérnököt választás kir. főmérnöké, Szemes Alajos, Kellner Miksa, Ivánka Lajos, Schier Ferenc, Wagner Zsigmond, Windholz Márk, Pernecky Lajos, Ottovay Lajos, Fenyő Mór, Villányi Ármin, ifj. Váradi Manó, Dömötör Alfréd, Sándor Zsigmond, Schönpfing Viktor, Nagy Sándor, Szűcs Gyula, Vértés Alfréd, Vámos Dezső, Nagy Győző és Juzbasic Alajos kir. segédmérnököket kir. mérnöké, Sebestény Mór, Balkányi Ödön, Goll Elemer, Rázel József, Fiala Géza, Fischer Béla, Lakos Vilmos, Ladányi Gyula, Lipsey Lajos, Kutassy

Ferenc, Bánhegyi Géza, Szedlacek László, Neubauer Lajos, Heinrich György és Adriányi Elemér fizetéstelen segédmérnököket fizetése kir. segédmérnökökké, — a belügyminisztérium vezetésével felelős miniszterelnök a budapesti m. kir. államrendőrség mellé rendelt számvevőséghoz, Nyárády Béla számellenőri számvevőségre, — az igazságügy-miniszter Boér Lászlár nagysinkai járásbírósi segédtelekönnyvezetőt a nagysinkai járásbíróshoz, Vajdics Lehel nagykikindai törvényszéki segédtelekönnyvezetőt a nagykikindai törvényszékhez, Bogrnár Mihály csurgói járásbírósi segédtelekönnyvezetőt a csurgói, Taub Gyula módszi járásbírósi segédtelekönnyvezetőt a nagylaki, Toronyi Imre hőmezővásárhelyi járásbírósi segédtelekönnyvezetőt a hőmezővásárhelyi járásbíróshoz, Fuchs Béla szabadkai törvényszéki segédtelekönnyvezetőt a szabadkai törvényszékhez, Kovács Antal megyesi járásbírósi segédtelekönnyvezetőt a megyesi járásbíróshoz, telekönnyvezetőkké, — a pénzügyminiszter Ludvig Antal aradi kataszteri irattart kezelő iradatvizet ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazóvá és földadó nyilvántartási biztossá, Csermelyi Imre soproni kataszteri irattart kezelő iradatvizet ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazóvá és földadó nyilvántartási biztossá, Dedinszky Károly selmecbányai pénzügyi számtisztet kataszteri irattart kezelő iradatvizet, Batta János okleveles gazdász boldvai lakost ideiglenes minőségű kataszteri irattart kezelő iradatvizet, — a budapesti kir. ítélőtábla elnöke Rakóczy Ferenc ócsai járásbírósi díjtalan joggyakorlatot a budapesti ítélőtábla területére díjas joggyakorlatokká kinevezte.

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter Lehotay János szerencsi járásbírósi telekönnyvezetőt a csurgói, Rozgonyi Alajos vingai járásbírósi telekönnyvezetőt az ujaradi járásbíróshoz, Popper Sylvius ujaradi járásbírósi segédtelekönnyvezetőt pedig a károlyfalvi járásbíróshoz helyezte át.

Pályázatok. A csornai adóhivatalnál adótitási állásra két hét alatt, — a zombolyai adóhivatalnál segélydíjas gyakornoki állásra 14 nap alatt, — a magyar királyi postahivataloknál több segédtitási állásra július hó 31-ig, — az aradi pénzügyigazgatóságnál számellenőri állásra 14 nap alatt, — posta-távírdra segédtitestek kiképzése céljából 255 növendék a különböző postagazgatósági kerületekben július végéig adhatja be kérvényét.

Időjelzés.

Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése.

— Junius 14. —

Állomások	Ma reggel 7h				Előző 24 órai	
	Levegőny. mm.	Hőmérsék- let °C	Szél irány és erője (1-10)	Felhőzet (0-4)	Csapadék mm.	Hőmér- séklet mx. mn.
Akna-Szalina	62.4	14.9	ÉK 3	1	—	27 11
Késmárk	63.8	11.5	E 2	1	—	28 18
Budaörs	61.9	19.3	E 2	2	—	28 15
Ó-Gyál	62.5	18.2	E 2	2	—	28 12
Bécs	61.9	17.0	E 1	2	—	26 12
Zágráb	62.8	18.6	E 2	1	—	22 16
Fiume	60.8	19.8	—	4	—	22 17
Pécs	61.0	18.2	E 2	4	3	22 17
Debreczen	61.3	15.1	E 2	4	4	22 13
Szeged	60.9	15.3	K 1	4	4	25 13
Arad	61.0	18.5	DK 4	●	ny	25 17
Temesvár	60.5	18.0	K 2	●	ny	26 17
Kolozsvár	62.6	15.6	—	4	—	29 11
Vajda-Hunyad	62.4	18.8	E 2	4	2	25 18
Nagyvárad	62.2	16.8	DK 1	4	2	24 14
Bécs	60.2	17.6	E 2	1	—	23 14
Prága	64.9	16.6	E 1	4	—	24 14
Krakó	65.8	14.9	DK 1	0	—	23 10
Tampol	—	—	—	—	—	—
Bregenz	64.4	14.6	Ny 1	1	—	23 14
Salzburg	65.1	14.5	ENy 2	0	—	21 12
Klagenfurt	62.0	16.5	ENy 1	1	9	21 12
Liesana	59.6	20.0	—	3	ny	26 20

Jelek magyarázata: K. = kelet, Ny. = nyugat, D = dél, É = észak. A felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult, ● = eső, * = hó, ≡ = köd, ≤ = zivatar.

Hazánkban az idő meleg és az ország déli részein esős, míg egyebütt száraz. Verseczen és Bavanistén zivatar volt.

A közép-európai maximum Országos déli részeken, Angliában pedig süllyedt a levegőnyomás. Európában az idő meleg és Olaszország meg a Balkán kivételével, hol jelentékeny esők voltak, száraz és jobbára derült maradt.

Küldetés: Meleg idő várható, helyenkint — főleg a déli részeken — zivataros esőkkel.

Napirend.

Naptár: Szerda, június 15. Római katolikus: Vid, Mész. — Protestáns: Vid. — Görög-orosz: (június 2.) Nicefor. — Zsidó: Thamus 2. — Nap kél: 3 óra 47 percek. — Nyugszik: 7 óra 42 percek. — Hold kél: 5 óra 35 percek hajnalban. — Nyugszik: 8 óra 51 percek este.

A horvát miniszter fogad délután 4 órakor. A képviselőház elnöke fogad délelőtt 9—10 óra. **Nemzeti Múzeum.** Képtár, nyitva 9 óráig délután 1 óráig. Néprajzi tár (Csillag-utca 3.) nyitva 9 óráig délután 1 óráig délután. Növény-tár (Széchenyi-utca 1.) megtekinthető kutatók számára délután 9 óráig délután 1 óráig. A könyvtár történelmi és irodalomtörténeti kiállítás megtekinthető 1 korona díj mellett 9 óráig délután 1 óráig. **Országos képtár** az Akadémiában nyitva 9 óráig délután 1 óráig. **Nemzeti Szalon** nyitva 9-től este 8 óráig. Be-tépdíj 50 fillér.

Iparművészeti múzeum nyitva 9—1 óráig. **Könyves Kálmán-társaság művészeti szalon.** (Nagy-mező-utca 37. szám.) Megtekinthető egész nap díjtalanul. **Közlekedési múzeum** a Városligetben nyitva d. e. 9—12 óráig és d. u. 3—6 óráig. **Technológiai Iparművészeti múzeum** nyitva 9—1 óráig. **Földtani intézet múzeuma** (Stefánia-ut 14.) nyitva délelőtt 9—1 óráig. Belépődíj 1 korona. **Osztályorsjegyek húzása.** Kilenc órakor, első nap. **Az Akadémia Goethe-szobája** nyitva délelőtt 9 óráig délután 12 óráig. **Múzeumi könyvtár** nyitva délelőtt 9—1 óráig. **Akadémiai könyvtár** nyitva délelőtt 3—7 óráig. **Egyetemi könyvtár** nyitva délelőtt 9—12 óráig, délután 3—8 óráig. **Mentőegyesület helyiségei** a Markó- és Sölyom-utca sarkán, nyitva reggel 8 óráig este 6 óráig. **Állatkert** a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér. **Az aquincumi ásatások és múzeum.** Megtekinthető egész nap III. ker. Ó-Buda, Külső-Szent-Endre. **Magyar Kereskedelmi Múzeum.** Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtára, tudakozó-osztálya és keleti mintafára V. kerület Váci-körút 32. szám alatt. **Hivatalos órák:** délelőtt 9 óráig 12 óráig és délután 3 óráig 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetésről árusítások is eszközöl) a városligeti iparsarkokban (vasár- és ünnepnapokon is) nyitva délelőtt 9 óráig 12 óráig és délután 3 óráig 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság V., Váci-körút 32. szám).

Vizállás.

	Jun. 13.	Jun. 14.		Jun. 13.	Jun. 14.	
ten	Schärding	2.50 2.50	Tizza	M.-Sziget	0.20 0.13	
Duna	Pasau	3.74 3.92		Tekcház	0.32 0.30	
	Linz	1.24 1.41		V.-Nagy	0.01 0.15	
	Bécs	1.10 1.50		Tokaj	0.49 0.34	
	Pozsony	2.83 2.96		Tisza-Püred	0.58 0.94	
	Komárom	3.35 3.49		Szolnok	0.70 0.72	
	Budaörs	2.86 2.92		Csongrád	0.36 0.72	
	Pécs	2.57 2.50		Szeged	0.04 0.17	
	Módbács	3.97 3.87		T.-Bécs	1.84 1.33	
	Gombos	5.24 5.08		Titel	0.00 3.48	
	Ujvidék	4.41 4.37		Óndóva	Bárta	1.94 0.95
	Panecsova	2.63 2.62		Topolya	Hoór	0.24 0.22
	Orsova	2.36 2.96		Bodrog	Zeuplén	0.26 0.05
Nóra	Magyarfalva	0.84 0.86		Sajó	Beregy	1.57 1.56
Vág	Zalona	0.18 0.14		Hernád	H.-Német	0.03 0.04
	Troncsón	0. — 0. —		Berettyó	Margitla	0.80 0.39
	Szered	0.83 0.36		B.-Ujfalva	0.60 0.30	
Rába	Sz-Gothárd	0.10 0.10		Csucsa	0.37 0.39	
	Sárvár	0.38 0.36		N.-Várad	0.15 0.10	
	Győr	2.80 2.93		Belényes	0.62 0.50	
Dráva	Pottau	2.50 2.70		Tenke	0.18 0.04	
	Zákány	1.34 1.48		Gurahonc	0.30 0.23	
	Bárcs	2.47 2.41		Borosjenő	0.46 0.08	
	Eszék	3.50 3.62		Békká	1.46 1.02	
Mura	M.-Szardah.	1.39 1.65		Gyoma	1.35 1.25	
Száva	Zágráb	1.46 1.99		Sajó	0.92 0.61	
	Siszek	2.11 2.35		Berettyó	0.44 0.40	
	Mitrovica	2.10 2.20		Soborsina	0. — 0.01	
Szamos	Deés	0.05 0.18		Arad	1.62 1. —	
	Szatmár	0.35 0.41		Makó	0.22 0.02	
Kraszna	N.-Majóny	0. — 0.58		K.-Kosdály	0.70 0.40	
Latorca	Munkács	0.16 0.14		Kisvész	0.92 0.61	
Laborca	Homonna	0.04 0.04		Gy.-fészer	0.04 0.03	
Ung	Ungvár	0.08 0.08		Temesvár	0.06 0.30	
				Becskerek	0.24 0.34	

A 12090. számú

„Ujtás gőzített petróleumnak vagy egyéb folyékony égési anyagnak elégetésére szolgáló készülékeknek”
című 1898. március 27-ről kelt magyar szabadalomra **vevők vagy engedményesek kerestetnek**
Szives ajánlatokat „W. E. 3610” jelleg al. **Mosse Rudolf, Bécs, I. Seilerstätte 2. továbbít.**

„AZ ANKER”

élet- és járadék-biztosító társaság
Igazgatóság: Bécs, I., Hoher Markt 11. vezérképviselősege: BUDAPEST, VI., Deák-ter 6. (Ankerhof.)
Vagy 1903. végén . . . . . 160 millió kor.
Biztosítási állomány 1903. végén 521 „ „ „
Kifizetések . . . . . 261 „ „ „
A társaság eszközöl: Mindennemű tőkebiztosításokat haláleset, kiházasítási és agkori ellátási biztosításokat, továbbá gyermekbiztosításokat nevelési járadékkal és a nélkül, melyeknél a díjfitetés a szerződő korábbi elhalálozásával megszűnik, életjáradék-biztosításokat, meghatározott és olesó díjak mellett.
A társaság vagyonából Magyarországon 1903. év végén 26 1/2 millió korona van elhelyezve.
Mindennemű felvilágosítást készségesen és díjmentesen nyújtanak az „Anker” képviselői, kik prospektusokkal és díjtáblázatokkal költségmentesen szolgálnak.

MENYASSZONY — állandóan raktáron, vagy méret szerint rendelve
100 frttól 1000 frtig.
Auer Ignác fia BUDAPEST, VII. ker. Kepelesi-ut 10.
Részletes költségvetéssel valamint árjegyzékkel szívesen ingyen szolgálok.
Alapított 1850.

KATAPHORESE
Uj gyógy mód!
Főállmulhatatlan gyógyhatású
IDEG-, NEMI-,
bőr-, vérbetegségek, bujakóros (siphilis) betegségek, önfertőzés utóbajai és férfui gyongeségi állapotok impotentia gyökéres gyógyítására. Tapasztalt radikális és gyors eredmények folytán honorarium teljes gyógyszer után fizethető. Elsőrendű intézet mintaszervi gyógyszerrel.
Budapest, Teréz-körút 44., I. emelet.
Dr. Mitzger Tivadar
személyes vezetése alatt nyitva egész nap.
Levelekre díjtalanul válasz.

A 18860. számú
„Biztosíték kézi lőfegyverek számára”
című 1899. október 21-ről kelt magyar szabadalomra **vevők vagy engedményesek kerestetnek**
Szives ajánlatok „W. W. 3612” jelleg al. **Mosse Rudol, Bécs, I., Seilerstätte 2. továbbít.**

Cimtára
a gabona-, vetőmag-, trágya- anyag és abrak-kereskedésnek.
Főállmulhatatlanul kitűnő tájékozható mű.
I. kötet: Poroszország 15 M. (1—6 füzet.)
II. füzet: A többi német államok és névjegyzék. (7—12 füzet.)
Az egész mű ára 24 M.
12 egyes füzetben is kapható 3 márkáért füzetként. Kapható a Saaten-, Dünger- u. Futtermarkt kiadójánál, Berlin SW. 29.

Biztos gyógyulást keresőknek
kik bármily **nemi betegségben szenvednek**
mint hűgyszó és hólyagbajok, hűgyszószűkítettek, vizelési zavarak, éjjeli magömlések, sebek és bujakóros bántalmak (syphilis) az önfertőzés utóbajait fellepő idegbajok, **korai fertőző elgyengülés,** bármily borkítések stb. nélkül fehérfolyás, mely bajok **alapos, gyors és gyökeres gyógyítására, szigorúan tudományos és telkiismeretes gyógyszerelődjénél fogva legjobban** ajánljuk

Dr. Garai Antal
v. cs. és kir. főorvos országos hírv és legrégibb 30 éve fennálló rendelő-intézet
Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz.,
Rendelés naponta 10—4-ig és 7—8-ig este. Idült hűgyszó és hólyagbajok vizsgálata villamos hűgyszóittörk segítségével. Vidékiek levelekre kimerítő választ és szakzszerű tanácsot nyernek, gyógyszerüköl gondoskodva lesz. Titoktartás biztosítva.
Nőknek külön váróterem.

KI AKAR
szép formájú és tartós cipőt, bántalmat olesó árban venni. Az csak forduljon bialomalomhozám. Minden cipőhöz Agi-kenesősi és 1 évi jóállást adok.
Férfi-cipő: Borjubőr sima vagy belétes 3.— Vix, borju fűzős, elegáns ————— 3.20
Lak, sovó box fűzős ————— 4.— Sarga, fűzős vagy ugcos ————— 1.30 Pincér cipő szeges, ugossal ————— 3.50 **Női-cipő:** Zörgő ugcos vagy fűzős 3.— gombos ————— 3.50 Lak, szűrés apengit ————— 1.50 Sarga, szűrés vagy drap fűzős ————— 3.20 Gyermekcipők nagy választékban. Kérje nagy árjegyzékemet ingyen és bántalmat, amely több 100 ábrát tartalmaz. Nem telész árut kicserélek vagy a pénzt visszadom.
AGULÁR DÁVID BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRUT 6/4

BUTOR
mindennemű, melyen leszállított árban
sürgösen eladó.
Steinberger Manó butoriparosnál, Teréz-körút 40.

SZÍNHÁZAK.

Szerda, 1904. június hó 15-én.

M. KIR. OPERAHÁZ

Hunyadi László.
Nagy opera 4 szakaszban.
Személyek:
V. László Pichler
Czillei Ulrik Szendrői
Hunyadi László Broulik
Hunyadi Mátyás Payer
Gara, nádor Ney D.
Mária, leánya Szilágyiné
Erzsébet Krámer T.
Egy hölgypalocziné
Bozsonyi Mihályi

Kezdetre 7 1/2 órakor.

Heti műsor:
Csütörtök: Vizsgaelőadás.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Monna Vanna.
Dráma 3 felvonásban.
Személyek:
Gúna Mihályi
Marco Gál
Monna Vanna Márkus
Prinziville Tóth
Borso Körösmeszel
Torello Mészáros

Kezdetre 7 1/2 órakor.

Heti műsor:
Csütörtök: Közönyt-közöny-nyel.
Pénteken: Sötétség.

VIGSZÍNHÁZ.

Csók pirulák.
Bóhozat 3 felvonásban.
Személyek:
Frontignan Góla
Quintan Varsányi
Angèle Kertész
Elootné Nikó
Lavirotte Vendrei
Brackson Szerényi
Lartignon Balassa
Maxime Tapolcsai
François Bárdi

Kezdetre 7 1/2 órakor.

Heti műsor:
Egész héten: Csók pirulák.

VÁROSL. NYÁRI SZÍNHÁZ.

A chansonette.
Operette 3 felvonásban.
Kezdetre 7 1/2 órakor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

A vasgyáros.
Színmű 4 felvonásban.
Kezdetre 7 1/2 órakor

NÉPSZÍNHÁZ.

Katinka grófnő.
Nagy operett 3 felvonásban.
Személyek:
Kázmér gróf Kless Mihály
Katinka grófnő Balázs Olga
István gróf Irsai
Anna grófnő Kreszányi
Katinka Szamosi
Teofil herceg Kovács
Pető diák Rédey
Reseda Kápolnai
Ulászló Szirmay

Kezdetre 7 1/2 órakor.

Heti műsor:
Csütörtök: Szalmaösvég.
Pénteken: Casanova.
Szombaton: Szalmaösvég.
Vasárnap: Lumpácus.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Szulamit.
Zsidó daljáték 4 felvonásban.
Személyek:
Monaóh, Szulamit, Aron, Abigail, Absolon, Gelibang, Bellezar, Jermias, Avidónó, Ezriel

Kezdetre 8 órakor

Heti műsor:
Egész héten: Szulamit.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

Szevillai borbély.
Víg opera 2 felvonásban.
Személyek:
Gróf Almaviva Mihályi
Bartolo Csizsér
Rosina Olszka V.
Basilio Vécsy
Figaro Környei
Bertha Szatmári
Óriást János
Jegyző Palotai

Kezdetre 8 órakor.

Heti műsor:
Csütörtök: En, te, ő!
Pénteken: Szevillai borbély.
Szombaton: En, te, ő!
Vasárnap: Szevillai borbély.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

Spanyolország.
Kezdetre 7 1/2 órakor.

Heti műsor:
Egész héten: Spanyolország.

~ SZT.-LUKÁCSFÜRDŐ, HUBÁN ~
SZIMFONIA HANGVERSENY
Kezdetre d. n. 5 órakor. Vége este 10 órakor.

CIRCUS BEKETOW
Szerdán este 1/8 órától
Csak még háromszori fellépés:
A halálugrás
korokpáron, véghezviszi a híres mesterkorokpáros SCHNEIDER ALFRED.
A kiváló csoda gyermekrobbanták The Longfelds és az egész nagyszíri júniusi műsor.
Balletkar. — 10 bohóé és augusztok.

ŐS-BUDAVÁRA VILLANYVÁROS!
Nyitva d. n. 6 órától reggeltől 4 óráig.
Ma szerdán, június 15-én.

A nagy varieté színpad szenzációs programjának utolsó fellépése.
FOLIES COMIQUE.
A kis Garnizonból. A szabad területen különféle mutatványok.
Katonazenés és különféle zenekarok.
Belepdíj: 60 fillér. Kedvezményes jegyek a városi tőzsdékben.
Szombaton nagy spanyol-ünnep!
!! Bikaviadal Ős-Budavárában !!
Mónyi úts, a hírneves sevillai borbély-torreador és quadrillája! — A bikák már most is vadak!

Gyertyánliget
(Máramarosmegye)
a legszebb, legegészségesebb klimatikus erdő, hegygyógyóhely, ásványfürdő és vizgyógyintézet.
Előnyök:
1. Olcsó árak és fosztelen ételmű. 2. Enyhe éghajlat és barátságos környezet. 3. Közel vasútállomás és jó közlekedés.
Csodálatos szép magas fekvés, por- és szélmentes, ózidos, enyhe levegő, kitűnő illat és könnyen emészthető tiszta vasforrásvíz. Teljesen berendezett vizgyógyintézet. Legradikálisabb gyógyítók: Városgyógyász, sájkór légszűrő, neurasthenia, gyomor-bélbajok és női bántalmaknál. Kényelmes, esinos lakások és igen jó ellátás. Igen mérsékelt árak. Idény: május-október. — Vasúti állomás Nagy-Booskó.
A fürdőigazgatóság.

Dr. FRIM-féle
hülyék és gyengeelméjűek
budapesti intézete
Budapesten, VII., Erzsébet királyné-ut 15-17. sz. a.
Felvesz élethosszára is betegeket.
Nehézkórosoknak külön osztály.
Prospektust ingyen. Díjazás mérsékelt.

UJ! Szálloda a „Gellérthegy”-hez Budapest, UJ!
I., Dübrentey-tér, az Erzsébet-híddal szemben, bejárata a Horgony-utóból, Rudas- és Rácfürdő között.
Megnyitlt május 21-én.
Szobák 1 kor-tól feljebb, hónapos-szobák legújításosabb árban utazó kereskedők, deákok, színdezsek vagy magánzók részére.

LPÓTVÁROSI VIZGYÓGYINTÉZET
Budapest, V., Báthory-utca 3.
Elsőrangú berendezés a modern vizgyógytudomány minden vírmányával. — Villamos fény- és vízfűtők (Gärtner tanár szerint) stb., szénesavas-fürdők, masszázs stb. — Gódos orvosi felügyelet. — Kívánatra prospektus.
DR. FARKAS MÁRTON.

A hangszeres királynője az orgona!
Ily házi harmoniumot bárki szerethet magának 75 frutól feljebb minden árban. Inkozik és daladók részére erős nagy nagyságú európai szerkezetet a legújánlatosabb, magánhasználatra a fenyesen bevált amerikai rendszerű, melyek a legnagobb kivitelben, kellemes, lágy, mindamellet erős hangkúnnal fogva az egész zenekör vélt világot meghódították.
Mielőtt harmoniumot vesz, ne mulasson el a **Reményi Mihály** m. kir. zenekadémiá szállításától árjegyzékkel kéri.
Budapest, Király-utca 4156. sz.
Az összes hangszeresek dús tárháza. Mindennemű hangszeres javításra készség mellet. Kitűnő hurrok. Cimbalomok 6 évi játékkal mellet. Kivitel nagyban és kicsinyben.

Törlesztéses jelzálogkölcsonit földbirtokokra.
A legelőnyösebb feltételek mellett és a leggyorsabban szerzünk érték legmagasabb arányú. Felvilágosítással díjtalanul szolgálunk.
Hecht bankház részv. társaság
BUDAPEST, Ferenciek-tere 6. sz.
Csakis elsőrangú vidéki képviselők kerestetnek.

Phonograph és Grammophonok
csakis elsőrendű gyártmány
már 6.50 frttól kezdve
Révész Gyula és Tsa hangszer-osztályában
Budapest, IV., Múzeum-körút 19N.
Hangerek és lemezekben a legújabb műsor. UJ! Odeon lemezek mindkét oldalt játszóak. UJ! Részletfizetésre is! Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Harisnya-király
Kizárólag Teréz-körút 2.

Első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társaság.

KIMUTATÁS.

	1904	1903	1904
Bevételek május 1-től 31-ig	Kr. 1.567.364.—	Kr. 1.488.533.—	+ Kr. 78.831.—
Ehhez a bevételek a hajózás kezdetétől április végéig	Kr. 3.131.138.—	Kr. 3.123.560.—	+ Kr. 7.578.—
	Összesen: Kr. 4.698.502.—	Kr. 4.612.093.—	+ Kr. 86.409.—

Mohács—Pécsi vasut.

KIMUTATÁS.

	1904	1903	1904
Bevételek május 1-től 31-ig	Kr. 119.048.—	Kr. 84.521.—	+ Kr. 34.527.—
Ehhez a bevételek január 1-től április végéig	Kr. 413.967.—	Kr. 399.431.—	+ Kr. 14.536.—
	Összesen: Kr. 533.015.—	Kr. 483.952.—	+ Kr. 49.063.—

Rémi József
BUDAPEST, V., Dorottya-utca 6. sz.
Elsőrangú cipőáruház.
Többszörösen bebizonyítottól bevált gyártmány
Legnagyobb raktár női, férfi- és gyermek-cipőkben.
Különlegesség sport-, utazó- és házi cipőkben.
Egyedül elárulójó leghíresebb amerikai cipőknek.
HANAN & SON New-York.
Mérsékelt árak.
Rémi József
Budapest, Dorottya-utca 6.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Valódi angol Lawn-Tennis.
Tornaszekrék, függő-ágyak és mindennemű háló. Ruhatorító-kötelek fehér kenderből, vízmentes ponyvák, zsákok és kenderáruk legolcsóbb megbízható forrása:
Seffer Antal
sporteszközök és kóstélgyártó ipartelepe
Budapest, IV., Károly-utca boltszám 12.
(Közp. városi épülete.)
Alapított 1878.
Telefon: 15—56.
Képes árjegyzék kívánatra bérmentve.

BUTOROK.
Háló-, ebéd- és szalon-butorok, ugy késpenzért, mint részletfizetésre ártelemelek nélkül, olcsóbban mint bárhol, kaphatók. Erzsébet-körút 48. Royalall szomban.
BUCHINGER J. butoriparosnál.

Ha szép bajuszt, szakállt és hajat akar,
növesztetni, vagy azt akarja, hogy azok ki ne hulljanak, Végh-féle bajusz vagy hajnövesztőt vegyen, melyek nem baxonlították össze más hatástalan szerekekkel, melyeket az újságokban agyonhirdetnek. Kívülről illatú és hajat nyerve betni általuk, mit számos késszó jóval igazol. Hajnövesztés 2 koronáért, a hajnövesztő 3 koronáért kapható „Angyal” gyógyszerárban, Szolnok, Laktanya-körút. Kapható Budapest: Török József gyógyszerárban, Király-utca 12.

A legjobb új és egyszer használt ZSÁK
vizhatlan ponyva legolcsóbban kapható ponyva- és zsák-
FISCHER J. aruházában =
BUDAPEST, V., Nádor-utca 31—33.
Vessék állandóan, minden mennyiségben, használt zsákokat és becsereleket ujjakra használt terményzsákokat.
Ponyvakölcsonit intézet. Legszolidabb kivitelű.
ALAPITVA 1862.

Parisnyavilág LUKACS M.
IV., Kigyó-utca 5.
Legolcsóbb bevásárlási forrás!
Női-, férfi- és gyermekharisnyákban.

Tekepályatúljajdonosok figyelmébe!
Legolcsóbb bevásárlási forrás Lignom szantum golyókban és babákban
Feltételek Henrik, művészegyes, Budapest, Nagymező-utca 37/f.

Minden szó egyszeri boltiátás... Vastagabb betűkkel 5 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetőkre díjmentesen ad... VIII., Kerepesi-ut 25. sz.

Eszközöségi telefon-sz.: 56-12.

Levélbeli tudakozására ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bérletet kell mellékelni.

Levelezés.

Kamélia. Távol voltam egy darabig s csak most kaptam kedves sorait.

Csacsím! Kivánságodat szívesen teljesítem.

Erélyes, levele van a fiókjaidba.

Óhajunk levelezni! Célunk szórakozás. Leveleket "Sincere" "Ingenu" jellegű főposta, posta restante.

M. B. Igért levelet nagyon várom, nagyon sokat reményelök tőle.

Andrássy két levelet küldtem, ma kedden, egy harmadikat feladtam Lily 5904

Vagyonos. ezárolkizató barátot keresek. Leveleket "Szép asszony" főposta restante.

Véletlen. Felkértem azon kis bájós hölgykét, kik szombat délután a Hársfa-utca 67. hirtelen megpillantottam és soká utána néstem.

Mosolygó. Szemben levő mosolygó kisasszonyt felkéri R., hogy ismeretségiink nálánál legyenek.

Csinos fiatalember. hüly ismeretséget keres, mivel szabadidejét tölthetné.

Mindenki. Férje "Hymen" házasságot lapát, műanyagjának ingyen, hölgyek 1.000.000 hozományával.

Betöltendő állások. azonnali belpérsé kereseték. Föltöltel teljes címmel olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben.

Könyvelő. azonnali belpérsé kereseték. Föltöltel teljes címmel olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben.

Mitűnő. helyszerező iródba 500 koronával társ kereseték, 2000 kor. jövedelem biztonos. József-körút 38. udvarban. Martinovics.

Ügyes ügyünkön

délután pedig üzleti dolgát végzőné fűtessel kerestetik Lipót-körút 23. 1492

Mindenest. keresek, ki jól tud főzni. Sorok-sári-utca 17. I. 8. 3259

Kárpitos segéd. szerény igényű azonnali felvételre kerestetik. Cim: Muzem-k. 18. a. flokkidámba. 1970

Fiatal fűzseres segéd. felvételt 6-utca 11. Ferencz József 1486

Pincérgyűzők. gyakorolt, nagy ismeretséggel, kerestetik. József-körút 36. udvarban. Martinovics. 1497

Világításterelő. ki egyben mechanikus, társul kerestetik vagy üzletvezetésre alkalmaztatik. Pénz nem szükséges. Pészmerő munkás is használható. Ajánlatok "F" jellegű a. Schwarz József hirdetőjébe, Marokkai-utca. 2970

Bádogos. tanonc fizetéssel felvételt. Dentse, Nagyszécső-u. 1345

Mindenes. ki jól főzni tud felvételt. Teréz-körút 30. szám. Tézside. 1323

Ügyes. kézielőnyok azonnali felvételnek. Király-u. 90. I. 7. 1577

Műhímnzők, tanulóhelyek arany-, ezüst- és selyem-hímzéshez felvételnek. Rózsa Ema, Deak-utca 17. 1376

Állást keresők. Ríkfősségd. Kegyutakkiraktréndező, azonnali belpérsé-állást keres, cim Urbach Adolf Király-utca 6. sz. 1849

Kárpitos és díszítő. ajánlkozik házakhoz mindenféle kárpitosmunkákra mérsékelt áron. Angyal-utca 20. ajtó 8. Fűrst 1847

Ügyes szabónő. rendkívül olcsón vállal minden munkát házon kívül. Kesztői-mező, bátruhák, a legújósító dívat szerinti. Átalakításokra, valamint gyermekruhák készítésére is vállalkozik. Cim - Szécső, Lédoréni, VII., Rottenbiller-utca 1. f. 3. 4921

Tisztesseges. fiatalember bármily állást elfogad. Frszét-körút 17. Tegyeli. 1501

Fiatal borhelyeseged. urasági insannak ajánlkozik. Hunyadi-u. 37. ajtó 12. 5003

Komora György ügykösege. Wesseleny-utca 54. 8026

Ügyes szabónő. a nyár folyamára helyet keres háziasseges családnál. Cim: Held udvarban. Martinovics. 1496

Oktatás.

Párisból. idelepedett fiatalember tanit franciát és festészetet egyttesen. Jellege "Ariste" 1485

Nevelők. nyelvi- és zenemesternek, német, magyar, francia bonnek és különféle tanerők nyári idényre is, sürögősen állást keresnek. Halminé Intézetben, VI., Gyár-utca 42B. 3152

Birtok. az ország bármely részéből sürögő megvételre keres. Radó, Szövetség-utca 11. 8994

10 holdas telepek. (betelek, szántó, kaszáló, szőlőtől) előnyös feltételekkel vehetők Toldaron. Gauser Sándor, Kálcsos 10200

Birtokeladás! Tízszázédesen fűtőkhöz 11 kilóméter távolságra 430 holdas jó birtok eladó. Ertekezhetni Gerő Lőrincnél Szolnokon, Ügyközők kizárva. 10183

Üzletek. Belvárosi vendéglő. 20 éve főnnél, fényesen berendezve, naponta bevétel 150 koronával. Utalfozgatás 350 hektó, potom 600 forintért eladó. Bővebbet Szilassy Nándor iródjába, József-körút 18. 8963

Gyárikantin. állandóan 2000 munkás dolgozik, házbér nem zstetetik. ingyen világítás és fűtés, rögtön átvehető. Bővebbet Szilassy Nándor, üzletek adásvételi iródjába, József-körút 18. sz. 8966

Sarok fűszerüzlet. bebizonyítható napi 180 korona forgalommal közelében kényelmes lakással, 2 utcai, elő és hárd-szoba, konyha stbvel, pályaudvar közelében, vidékre költözés miatt, sürögősen olcsón eladó. Bővebbet György László adásvételi iródjában, Aggteleki-utca-19. 8940

Üveg, porcellán. és lánparakattár nagyüzemű vállalatban, tulajdonos 14 éve vezet, család elhagyta ügyek miatt, rendkívül előnyös fizetés feltételekkel rögtön átvehető. Bővebbet Szilassy Nándor üzletek adásvételi iródjába, József-körút 18. 8952

Kávécsarnok. billiárdnál, napi tejforgazású kávéház 89 liter, elegáns búzet, cselekvő házbérrel, naponta tisztán 5 főmftű jövedelmez, olcsón eladó. Kávécsarnok, házbérrel lakással 230 forint, csinosan berendezve, napi tejforgazású 45 liter olcsón 120 forintért eladó. Bővebbet Komora Györgynél, Wesseleny-utca 54. 8022

Dohánytözsdei

helyiség, főváros legjobbj és legnépesebb főúton, konyha, két-szobás lakással, elegáns berendezéssel, mely eddig 3600 koronát tisztán jövedelmezett, általam jutányosan átadó. Nagy Jákó, "Csengery-utca 30. 5902

Szatócsüzletet. keresek vagy kisbazarúli fűzserkereskedést azonnali megvételre. Komora György ügykösege, Wesseleny-utca 54. 8996

Vendéglő. tőlhely 5 sítűvel, mely 6 hónapja készült, 180 forintért minden elfogadható áron eladó. Buda, Lajos-u. 26. ajtó 2. 5887

Pénz. Pénzkölcsönt. előleg nélkül gyorsan közvetít. Németh, Bálvány-utca 20. 131

Pénzkölcsönt. Kezes nélkül is bármilyen foglalkozásban egyenként szerez Márton Kerepesi-ut 65. Válaszbélyeg, valamint vidéki házakra, földkére, bekebelezés mellett. 5898

Pénzkölcsönt. kezes nélkül is általam gyorsan kaphatnak katonatisztek, hivatalnokok, kereskedők, iparosok, állami és városi alkalmazottak, a körfelműnyökhez képest két nap alatt is módomban áll folyósítani. Márton Henrik Rottenbiller-utca 5/c. (Válaszbélyeg) Pestkörnyéki házakra, telkekre gőskamatra kapható. 5900

Butor. Divány, gyermekágy. és egyéb butorok eladó. Garai-utca 19. Stiglitz. 1495

Egyszerű. csinos hálszobabutor és fehér gyermekágyas eladók. VII. Hernád-utca 45. III. 1. 1457

Íróasztal. egész új, remek munka 14 forintért eladó, Madách-utca 14. földsz. 27. 20968

Faragott. hőlészoba 100 forint, más butorok olcsón kaphatók. Tizsa Kálmán-ter 7. Horváth. 1508

Eladó butor! A háztartás felosztása miatt, teljes hálszoba, szalonfűtűtű, konzola konyhaberendezés, azonkívül több luszter, kép, díszes előszobai és egyéb tárgyak egyttesen vagy egyenként olcsón eladók. Megtekinthető Podmaniczky-utca 18., II., ajtó 15. délután 2-6-ig. 20973

Lakás-bérlet. Külön bejáratú szoba kiadó. József-utca 15. sz. fsz. 8. ajtó. 1491

Egy szép szoba 1-2 ut részére kiadó. József-utca 15. fsz. 5. 1490

Pingált

szoba konyha, azonnali kiadó. Kőzsza-utca 54. I. emelet. az Andrássy-ut mellett. 1483

Egy csinosan. butorozott szoba azonnali kiadó. József-utca 5. sz. II. 27. 1489

Utcai boltihelyiség. bármily célra, a dohánnyal szemben, azonnali kiadó. Sip-utca 20. sz. 1494

Egy üres szoba. és egy tiszta ágy nő részére kiadó. József-utca 2. ajtó 8. 1493

25 frttért. teljes ellátás fűtőszoba-használattal Rökk Szilárd-utca 17. II. 4. sz. 1499

Elegáns. butorozott szoba, lépcsőházi bejárattal, egy-egy két ut részére kiadó. Kisföld-utca 3/a f. 2. 1447

Tiszta. 2 szobás lakás augusztus 1-ére kiadó, lakbér 220 frt, tiszta, most lelt festve. Cim: Király-utca 28. földsz. 1504

Különféle. Manicure. Mme Alice, arc-, kézapálás, masszírozás. Váci-utca 81. fsz. balra.

Elveszett. egy női avanyóra, egyik fedele emállból, kis aranylán és arany csattal, a becsülettel megtaláló illő jutalom fejében átadják. Vörbarmy-utca 75. I. 7. 4369

Fenyőniz. (Mel piní silvestris). Gyengélkedőknél, gyermekknél és idősebbeknél, kitűnő hatású erőtűnő tőpszer. Postakamrában 9 kor. franco. Kovács Sándor, Nagybeszterek. 10233

Zálogéculát. veszek, bármily tárgyról. Németh, Bálvány-utca 20. 131

Rollók, Napellenzők. ablakrendőnyök székszerű javítását legelőnyben készítom jóáállással Kovács Henrik. Király-utca 18.

Rollók s napellenzők. használtak és újak legelőnyben kaphatók. Kovács Henrik, Király-utca 18.

Zongorát. 6-6/8 oktávás megvételre keresek. Lonyai-ut. 26. I. em. 27. 1500

Nagy jövedelemre. tohet szert bárki (melékfoglalozásoknál is) sorjegyekkel az új ut - az eladást lenyegesen megkőnyitő - módszerint szorint. Sorsjegyleteli bank. Budapest, József-körút 16.

A 22230. számú „Aknák oldalirányú bejáróirak, illetve tártartólatok önműködő elzárására szolgáló berendezés” című, 1901. január 27-ől kelt magyar szabadalomra vevők vagy engedményesek kerestetnek. Szives ajánlatokat „W. N. 3588” jellegű a. Mosse Rudolf, Bécs, I., Seilerstátte 2. továbbít.

Specialista sérvkötőkben! Keleti-féle legújabb cs. és kir. szab. sérvkötő pneumatikus polttával a legtehetősebb a maga nemében! Nem eszszik, nem okoz kellemetlen nyomást és rendkívül kitűnő fekvése által fölülmúl minden más gyártmányt. Árak: Egyoldalu Kétoldalu 12 korona. 24 korona. Testgyengeséget gyártaimban teljes jóállás mellett készülnék továbbá: járó- és támpérek, műfűzők ferdeírótték részére műlábak és kezek, haskötők, gummi-gőrcser., harisnyák stb. Valódi francia gummi-óvőkülönlegessége eredeti párisi csomagolásban. Árak koronaértékben: Tucatanként: 2, 4, 6, 8, 10, 12. Legújabb, le 3. évi. körülbelül 3000 díszes ábrát tartalmazó árjegyzéket díjtalanul mellé küldt ingyen és bérmentve KELETI J. orvos-sébeszeti mű- és kötélgyártására (Alapítotott 1878.) BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 17.

12 HP. gázmotor. alig használt, igen jó, olcsón eladó. Ugyanott csukott négyüléses batár is eladó. VI. ker., Dálnok-utca 26. sz. Helyesbített hajórajtjegyzék. „ADRIA” magyar királyi tengerhajózási részvénytársaság. Vezérügykösege: Hoffmann S. és V. 1904. június havában a következő gőzcsők indulnak Fluméből: H o v á Gőzös neve Esedékes Rouen... Széchenyi... 1-10 Hamburg) Venezia... 1-10 New-York... Ulfonia... 1-10 Liverpool... Pavia... 5-15 London) Hamburg) Ebro... 10-20 Liverpool) Bressia... 10-20 Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro, Santos) Duna... 20 Amsterdam) Arad... 15-25 Oporto, London... Nagy Lajos... 15-25 Liverpool) Bosán... 15-25 New-York) Slavonia... 20-30 Rouen) Jókai... 20-30 Bordeaux) Szent István... 20-30 Rotterdam, Antwerpen... Tibor... 20-30 Hamburg) Kolozsvár... 20-30 Liverpool) Győr... 20-30 Amsterdam, Kopenhága) Pergamon... 20-30 Hall, Newcastle o/T... Balaton... 20-30 Volturo... VI/25-VII/5 A "gal jelölt viszonylatokban a gőzös Triestet is érinti. A menynyiban a gőzös indulása fel 8 nappal elegendő rakomány nem jelentetett be, az igazgatólag elmenttárja magának a jogot, hogy ezt a kikötőt ne érintse.

Dóczy M. BUDAPEST, Kerepesi-ut 10. sz. A főváros legnagyobb cipőraktára. Férficipő: Borjubór sima vagy betűs 3.20, fűzős 3.50, bakancs... 3.70 Barna zerge, fűzős vagy csúg 3.50, bakancs... 4.00 Finom szalonlakk, csúg 4.20, fűzős 4.50, gombos... 4.50 Elegáns amer. box, csúg 4.20, fűzős 4.50, gombos... 4.50 Elegáns francia sevró csúg 4.50, fűzős 4.70, gombos... 5.00 Derby-bakancs, box vagy szalonlakkból 5.-, sevróból 5.50 Tennis-cipő Chrom-talppal és sztrike szarvasbőrrel 2 frttől 30)febb Női cipő: Lakk vagy zerge, kivágott 1.60, kereszt- vagy kétesattos 2.- Fekete vagy sarga zerge, csúg 3.-, fűzős 3.20, gombos 3.50 Finom szalonlakk, fűzős vagy csúg 3.50, gombos... 3.50 Sárga vagy barna bakaria, fűzős 3.50, gombos... 3.50 Elegáns amer. box, csúg 3.50, fűzős 3.60, gombos... 3.50 Finom francia sevró, csúg 4.20, fűzős 4.40, gombos... 4.50 Ujdonság, sztrike szarvasbőr, fűzős vagy gombos... 4.- 2 vagy 3 spanglis, fűzős vagy gombos félcipő... 2.50 Vidéki megrendeléseket utánvétellel pontosan eszközölök, nem megfelelő kiserélek. 10 forintot felül bérmentve. Új árjegyzék és csomagolás ingyen.

Minden szövegegyeszi beiktatása... Vastagabb betűkkel s áll.

APRÓHIRDETÉSEK

A hirdetőkre díjmentesen ad... VIII., Kerepesi-ut. 25. sz.

Kiadóhivatali telefon-sz.: 64-39. Kiadóhivatali mindig külsőni kell.

Szerkesztési telefon-sz.: 66-12.

Lavéből tudakozására ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bolyogot kell mellékelni.

Levelezés.

Közös háztartásra... Fair girl... 1700

Okmányozó-változó... 1700

Dobtöl. Gyakori miatt levele most ir...

Biztos siker! Levelek csak ma veszem ki...

Betöltendő állások. Mindenesező... 4955

Megbízható... 9030

Egy urasági inas... 4954

Takarító... 1839

Cépez tanonc... 1418

Mindenesező... 1400

Férfi... 1391

Női gyermekruházó... 1855

Betöltendő... 1361

Vicsházmester... 1872

Jó házból... 1368

Názoló... 1371

Dada... 1362

Asztalos... 1977

Női ruha... 1455

Ügyes... 1973

Gyakorolt... 1371

Gyermekruha... 1363

Jobb... 8920

Mindenest... 1371

Balost és betörés biztosítás... 10184

Tanonc felvételt... 1838

Női ruha... 1371

Egy minden... 1878

Tanonc felvételt... 1417

Szabóné házhoz felvételt... 5878

Fűszerüzletbe... 1441

Állást keresők. Férjasszó... 1456

Bankhivatalnok... 1428

Kályhas-munkát... 1456

Kárpitok-segéd... 1855

A legszerényebb... 4941

Fodrásznő... 1840

Vas- és fűszer-... 1857

Házfelügyelőnek... 3250

Comptoirista... 1840

Férfi kertész... 1849

Intelligens... 1416

Festővendégek... 1343

Jobb családból... 1434

Oktatás. Joghallgató... 1496

Hadapródiskola... 1343

Üzletek. Fodrászület... 1363

Kávémérés... 20397

Vendéglo... 8919

Fűszerkereskedés... 8954

Fűszerkereskedés... 8923

Vendéglo... 8941

Üzletek. Kik bármilyen üzletet... 8942

Pékfiók üzlet... 8943

Vendéglo... 8943

Vendéglo... 8943

Vendéglo... 8943

Vendéglo... 8943

Vendéglo... 8943

Vendéglo... 8943

Vendéglo... 8943

Vendéglo... 8943

Vendéglo... 8943

Vendéglo... 8943

Vendéglo... 8943

Vendéglo... 8943

Vendéglo... 8943

Vendéglo... 8943

Vendéglo... 8943

Vendéglo... 8943

Vendéglo... 8943

Vendéglo... 8943

Szatokszület... 8944

Kávémérés... 8945

Köser húsüzlet... 8946

Kávémérés... 8947

Kávémérés... 8947

Zöldszület... 1492

Fűszerüzlet... 8942

Töszdehelyiség... 8943

Keresek... 1968

Üzletihelyiség... 1853

Kávémérés... 436

Fűszerüzlet... 8947

Tejcsarnok... 8947

Keresma... 8947

Házak... 8947

Földszintes... 8947

Egy villa... 20399

Teikék... 20381

Pénz... 2108

Pénz... 2108

Pénz... 2108

Pénz... 2108

Pénz... 2108

Pénz... 2108

Gyorsan... 2112

Készpénz... 8948

Kézes nélküli... 25890

Pénzkölcsön... 8213

Pénzkölcsön... 8213

Pénzkölcsön... 8213

Készpénz... 8937

Készpénz... 8937

Készpénz... 8937

Készpénz... 8937

Készpénz... 8937

Készpénz... 8937

Készpénz... 8937

Készpénz... 8937

Készpénz... 8937

Készpénz... 8937

Készpénz... 8937

Készpénz... 8937

Készpénz... 8937

Készpénz... 8937

Készpénz... 8937

Készpénz... 8937

Készpénz... 8937

Készpénz... 8937

Különféle. Cserecsnyét... 20328

Cserecsnyét... 20328

Cserecsnyét... 20328

Cserecsnyét... 20328

Cserecsnyét... 20328

Cserecsnyét... 20328

Cserecsnyét... 20328

Cserecsnyét... 20328

Cserecsnyét... 20328

Cserecsnyét... 20328

Cserecsnyét... 20328

Cserecsnyét... 20328

Cserecsnyét... 20328

Cserecsnyét... 20328

Cserecsnyét... 20328

Cserecsnyét... 20328

Cserecsnyét... 20328

Cserecsnyét... 20328

Cserecsnyét... 20328

Cserecsnyét... 20328

Cserecsnyét... 20328

Cserecsnyét... 20328

Cserecsnyét... 20328

Cserecsnyét... 20328